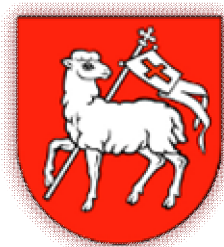

Audyt organizacyjno finansowy
placówek oświatowych
Gminy Urzędów
woj. lubelskie

Warszawa, listopad, 2015

Spis treści

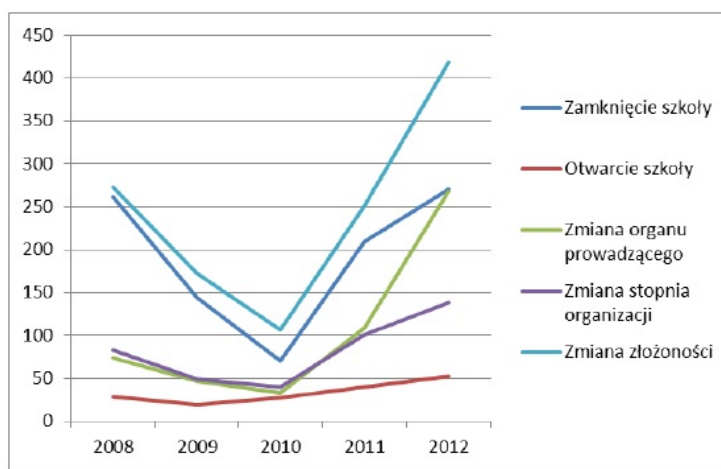
1. Wprowadzenie	strona	3
2. Podstawy prawne		4
3. Tło ogólne		8
4. Demografia		8
5. Skrócona analiza finansowa. Struktura najważniejszych dochodów i wydatków		10
6. Analiza wybranych składników dochodów Gminy Urzędów w latach 2013-2015		12
7. Wydatki Gminy Urzędów w latach 2013-2015		15
8. Niektóre dane porównawcze gminy z Powiatu Kraśnik		18
9. Subwencja oświatowa a wydatki subwencionowane dz. 801 w latach 2013-2015		20
10. Subwencja oświatowa Gminy Urzędów w 2015 roku		21
11. Wydatki działu 801 subwencionowane i własne w latach 2013-2015		24
12. Liczba uczniów w Gminie Urzędów w poszczególnych placówkach w l. 2013/14 – 2015/16		30
13. Liczba dzieci w przedszkolach		33
14. Kadra pedagogiczna Gminy Urzędów w latach 2013/14 – 2015/16		34
15. „Czternastki”		38
16. Rekomendacje zmian		40
17. Arkusze organizacyjne szkół		47
18. Ramowe plany nauczania, podstawy programowe a projekty organizacyjne pracy szkół	48	
19. szkolne plany nauczania		54
20. Uwagi zespołu audytorskiego		59
21. Rekomendacje dla organu prowadzącego (Gminy)		59
22. Niektóre aspekty dotyczące prawa pracy	60	
23. Składniki wynagrodzenia nauczycieli oraz przysługujące świadczenia i dodatki socjalne		61
24. Informacje poglądowe dotyczące szkolnictwa		64

1. Wprowadzenie

Niniejszy audyt organizacyjno oświatowy placówek szkolnych Gminy Urzędów został zlecony Instytutowi Bezpieczeństwa Biznesu Sp. z o.o. (Warszawa) Wójta w październiku 2015 roku.

U podstaw decyzji leżała troska Wójta o finansowe podstawy funkcjonowania zarządzanej jednostki samorządu terytorialnego, która podobnie jak wiele innych, boryka się z problemami budżetowymi. Wśród nich zasadnicze miejsce zajmuje konieczność ponoszenia dodatkowych, pozasubwencyjnych nakładów na szeroko rozumianą oświatę i wychowanie.

Działania licznych samorządów w Polsce, bazujące na analizach finansowych, demograficznych i potrzeb rozwojowych lokalnych społeczności dowodzą, że decydują się one na różnego rodzaju działania, reorganizacje, decyzje finansowe itp., których celem jest znalezienie rozwiązania problemów finansowych, z jednej strony - z poczuciem troski o szkoły i przedszkola, a z drugiej, z rozumieniem innych koniecznych inwestycji poza oświatowych. Niekiedy są to decyzje trudne z punktu widzenia grup zawodowych, ale jednak korzystne z punktu widzenia całej społeczności lokalnej.

Eksperti IBB Sp. z o.o. samorządowcy z bogatym doświadczeniem w zarządzaniu samorządami, finansami i oświatą, z doświadczeniem w zarządzaniu przedsiębiorstwami, mający komfort działania bez tak częstych nacisków lokalnych i środowiskowych, przeanalizowali dostarczone dokumenty. Korzystając też ze źródeł zewnętrznych opisali najważniejsze elementy lokalnej struktury oświatowej wskazując na trendy, na niekorzystne uwarunkowania finansowe oraz wskazali pola, gdzie wedle ich najlepszej wiedzy tkwią rezerwy możliwe do uruchomienia.

Eksperti Instytutu głęboko wierzą, że przedstawione rekomendacje pozwolą Gminie na kolejne działania, strukturalne i organizacyjne, które dadzą bezpiecznie z punktu widzenia finansów jednostki samorządu zarządzać tą społecznie niezwykle ważną sferą działania.

Jacek M. Kowalski, Prezes Instytutu Bezpieczeństwa Biznesu Sp. z o.o.

Mgr inż. Henryk Sułuja, Dyrektor Projektu

2. Podstawy prawne

Prowadzenie edukacji publicznej jest niewątpliwie najważniejszym zadaniem gmin. Wynika z niego wiele obowiązków, które definiuje Ustawa o Systemie Oświaty. W jej myśl, zgodnie z art. 3 pkt 14, wyróżnia się zadania oświatowe jednostek samorządu terytorialnego, które dotyczą kształcenia, wychowania i opieki, w tym profilaktyki społecznej.

W konsekwencji samorzady prowadzą odpowiednio:

- gminy: przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja,
- powiaty: licea profilowane, szkoły zawodowe, szkoły policealne, szkoły artystyczne, specjalne, placówki oświatowo-wychowawcze, placówki pracy pozaszkolnej oraz kształcenia ustawicznego, poradnie psychologiczno-pedagogiczne,
- samorzady województw: szkoły i placówki o charakterze regionalnym w oparciu o wydane przez Radę Ministrów rozporządzenia, zakłady kształcenia i placówki doskonalenia nauczycieli.

Do obowiązków samorządów należy również wydawanie zezwoleń na założenie szkoły lub placówki oświatowej przez osobę fizyczną lub prawną, w oparciu o opinię kuratora oświaty, a w przypadku szkół artystycznych po uprzedniej konsultacji z właściwym ministrem.

Do ustawowych zadań organu prowadzącego szkoły należy nadzór nad działalnością szkół i placówek w zakresie:

- realizacji lokalnej polityki oświatowej w szkołach i placówkach oświaty,
- kontroli otrzymanych środków budżetowych oraz mienia,
- kontroli respektowania obowiązujących przepisów dotyczących pracy szkoły i placówki oraz higieny pracy pracowników i uczniów.

Zważywszy na charakter niniejszego audytu na szczególną uwagę zasługują zadania oświatowe gminy, w tym rola wójta, które wynikają z poniższych dokumentów prawnych:

- Konstytucji RP,
- Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych,
- Ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 roku Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami),
- Ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 roku Nr 97, poz. 674, z późniejszymi zmianami),
- Rozporządzenia MEN i Sportu z dnia 12 lutego 2012 roku w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 15, poz. 142, z późniejszymi zmianami) oraz rozporządzenia MEN z dnia 23 marca 2009 roku zawierającego rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych,
- Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym,
- Ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

W oparciu o Ustawę o Systemie Oświaty do głównych zadań wójta burmistrza, prezydenta zalicza się m.in.:

- ustalenie procedury i zasad zatwierdzania arkuszy organizacji publicznych szkół i przedszkoli,

- analizę zawiadomienia dyrektora szkoły o wstrzymaniu wykonania uchwały rady pedagogicznej, niezgodnej z przepisami prawa i udzielenia opinii w tej sprawie organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny,
- nadzorowanie działalności szkoły lub placówki w zakresie spraw finansowych i organizacyjnych,
- powoływanie/odwoływanie na stanowisko dyrektora,
- udzielanie zezwoleń na założenie szkoły lub placówki publicznej przez osobę prawną inną niż jednostka samorządu terytorialnego lub osobę fizyczną, jeśli zadaniem własnym tej osoby jest prowadzenie tego typu szkół lub placówek,
- zawieranie porozumienia między organami prowadzącymi szkoły dla utworzenia zespołu, w którego skład wchodzi szkoły lub placówki prowadzone przez różne organy.

Karta Nauczyciela natomiast przewiduje dla wójtów, burmistrzów, prezydentów następujące obowiązki:

- ocenę pracy dyrektora oraz nauczycieli danej placówki,
- przeniesienie nauczyciela z innej szkoły do szkoły, dla której jest organem prowadzącym,
- nałożenie na nauczyciela obowiązku podjęcia pracy w innej szkole lub szkołach - za zgodą nauczyciela – w celu uzupełnienia tygodniowego wymiaru zajęć, zapewnienie szkole podstawowych warunków do realizacji przez nauczycieli zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych,
- wydawanie decyzji o nadaniu lub odmowie nadania stopnia awansu zawodowego nauczycielowi kontraktowemu oraz stwarzanie warunków do osiągnięcia wyższych szczebli awansu.

Wspomniane zadania to jedynie część obowiązków, które mieszczą się w ramach kompetencji organu wykonawczego w związku z prowadzeniem szkół i placówek oświaty na terenie gminy. Wyróżnione zostały te, które w kontekście opracowanego audytu mają największe znaczenie.

Warto również zauważyć, że zgodnie z systemem prawnym obowiązującym w Polsce **samorządy odpowiedzialne są za szereg zadań związanych z prowadzeniem i organizowaniem systemu edukacji i realizują je na własną odpowiedzialność**. Na dowód tej tezy zamieszczamy poniżej stanowisko MEN wyrażone w odpowiedzi Minister Edukacji Narodowej Krystyny Szumilas na pismo Związku Bieszczadzkiego Gmin Pogranicza (12 samorządów Bieszczadzkich) z 2011 roku w sprawie skutków stosowania przepisów art. 30a Kart Nauczyciela.

22

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

DS-WPZN-AR-400-47/2011

Warszawa, 2011-12-23

Szanowny Panie Przewodniczący,

odpowiadając na pismo wójtów i burmistrzów Związku Bieszczadzkich Gmin Pogranicza z dnia 16.11.2011 r. nr ZBGP.350.14.11, przekazane przez Sekretariat Prezesa Rady Ministrów w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (SDT-220-7(59)/11/JP) w sprawie skutków stosowania przepisów art. 30a ustawy-Karta Nauczyciela, pozwolę sobie wyrazić następującą opinię.

Kalkulacja wydatków z tytułu wzrostu wynagrodzeń średnich w 2011 r., uwzględnionych w części oświatowej subwencji ogólnej na 2011 r. jako dodatkowe zadanie oświatowe, zawiera zarówno koszt 7 % wzrostu kwoty bazowej od 1 września 2011 r., jak i koszt ośmiomiesięcznego skutku przechodzącego na 2012 r. wzrostu wynagrodzeń od 1 września 2010 r. Należy pamiętać, że wynagrodzenie średnie nauczyciela zgodnie z art. 30 ust.1 ustawy - Karta Nauczyciela składa się z :

- 1) wynagrodzenia zasadniczego;
- 2) dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego oraz za warunki pracy;

je zwiększyły. Warto też zauważyć, że część z analizowanych gmin pomimo konieczności wypłacania dodatków uzupełniających ma stosunkowo niski procent udziału kosztów wynagrodzeń nauczycieli w kwocie przyznanej subwencji (niektóre tylko ok. 60%).

Pragnę zauważyć, że prowadzenie szkół i placówek jest zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego wykonywanym w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność w granicach obowiązującego prawa. W związku z tym samorzady same decydują jak kształtuje się realizacja polityki oświatowej, w tym polityki kadrowej na ich terenie.

Wysokość określonej dla każdej jednostki samorządu terytorialnego ostatecznej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej może ulec zwiększeniu jedynie z ustawowej rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej. W ciągu roku budżetowego na wnioski poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego dokonywane są zwiększenia w oparciu o kryteria podziału ustawowej rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej. Ponadto pragnę zauważyć, że o wysokości subwencji na dany rok decyduje przede wszystkim to, czy w tej jednostce samorządu terytorialnego wzrosła czy zmalała liczba uczniów oraz to czy zmienił się stosunek liczby nauczycieli stażystów i kontraktowych do liczby nauczycieli mianowanych i dyplomowanych. Liczba uczniów ma istotny wpływ na wysokość ostatecznej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego i nie jest możliwe naliczanie części oświatowej subwencji ogólnej dla wybranych jednostek samorządu terytorialnego według zasad innych niż ujęte w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla wybranych jednostek samorządu terytorialnego.

Z poważaniem

Krystyna Szumilas

3. Tło ogólne

Oświata to najdroższa pozycja na liście wydatków gmin. Przeszło 90% samorządów wydaje na szkoły i opiekę wychowawczą więcej niż pozwalają ich budżety. W efekcie, jak mówią samorządowcy, brakuje pieniędzy na drogi, oświetlenie, inwestycje wodno-kanalizacyjne oraz inne zadania wynikające z ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.

W ciągu ostatnich lat udział środków własnych w wydatkach samorządów na edukację wzrósł o 267 %, a ich łączna kwota wynosiła aż 61,6 mld zł. Gminy w tym czasie dostały 39,5 mld zł w formie subwencji oświatowej i 0,5 mld zł dotacji na opiekę przedszkolną. Ze środków własnych dołożyły aż 21,1 mld zł.

Dlatego też samorządowcy domagają się wprowadzania zmian w Karcie Nauczyciela oraz likwidacji niektórych przywilejów, co pomogłoby obniżyć wydatki oświatowe, jednak *„Prowadzenie szkół i placówek jest zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego wykonywanym w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność w granicach obowiązującego prawa. W związku z tym samorzady same decydują jak kształtuje się realizacja polityki oświatowej, w tym polityki kadrowej na ich terenie”* (z pisma Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13-12-2011 DS.-WPZN-AR-WOO-47/2011 Pani Krystyny Szumilas).

4. Demografia

Dane demograficzne dotyczące gminy Urzędów za okres 2009 do 16.09.2015 przedstawione są w poniższych tabelach.

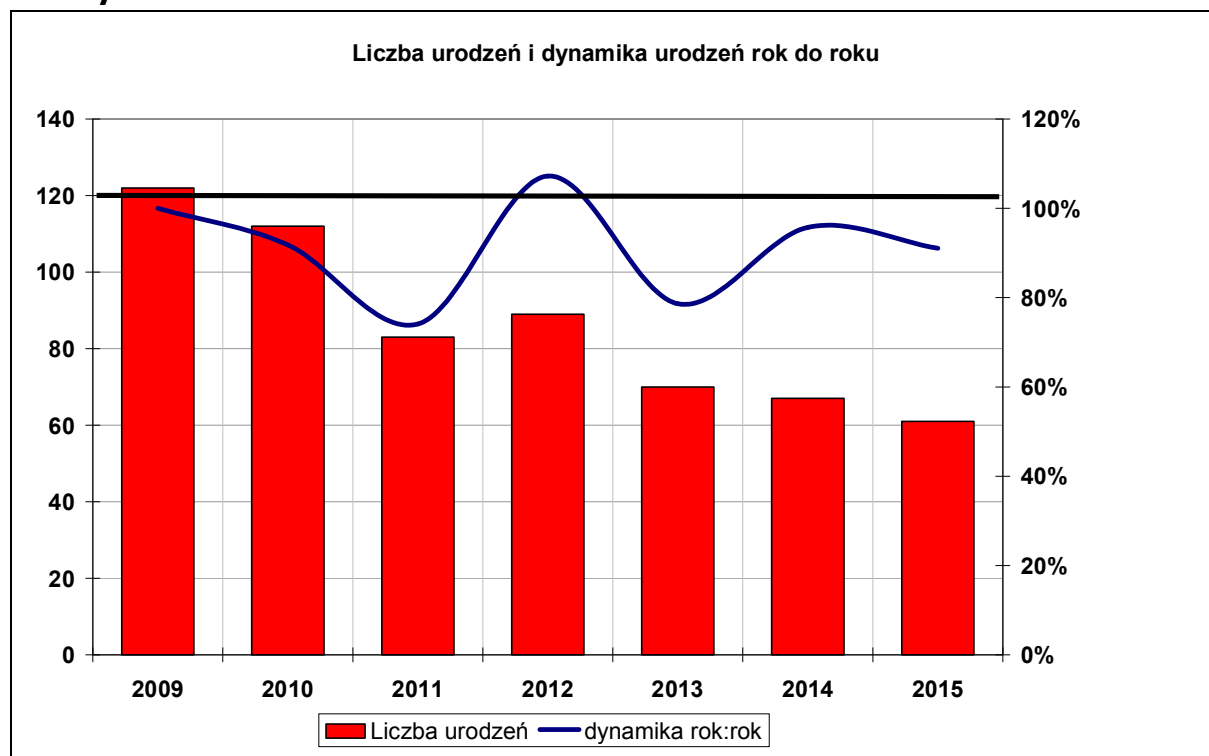
Tbl. Liczba urodzeń w gminie Urzędów w latach 2009 - do 16.09.2015

Lata	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba urodzeń	122	112	83	89	70	67	61
Dynamika	100%	91,8%	68%	72,9%	57,37%	54,91%	-

Liczba urodzeń w gminie Urzędów w latach 2009-2014 drastycznie maleje. W 2014 roku urodziło się tylko 67 dzieci, co stanowi 54,91% wartości roku 2009 roku. **Taki bardzo niekorzystny stan demograficzny, wymusi na organie prowadzącym szkoły zdecydowane i niepopularne działania związane z siecią szkół i polityką kadrową**

nauczycieli.

Tbl. Liczba dzieci urodzonych i zameldowanych na terenie gminy Urzędów.

Lp.	Miejscowość	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1.	Bęczyn	14	15	4	10	8	14
2.	Boby-Kolonia	2	1	3	2	1	1
3.	Boby-Księżę	0	0	3	1	0	0
4.	Boby-Wieś	2	1	0	2	1	1
5.	Dębniak	1	0	0	0	0	1
6.	Góry	3	3	4	4	2	4
7.	Józefin	4	2	2	5	3	1
8.	Konradów	1	0	0	0	0	0
9.	Kozarów	1	1	1	1	0	1
10.	Leszczyna	1	4	2	1	1	1
11.	Leśniczówka SP- Ostrów	0	2	0	0	1	0
12.	Majdan Bobkowski	1	1	0	1	1	0
13.	Majdan Moniecki	0	1	2	0	0	1
14.	Metelin	0	0	0	0	0	0
15.	Mikołajówka	1	4	1	2	0	0
16.	Mikuszewskie	6	4	7	6	4	3
17.	Moniaki	3	5	4	3	1	0
18.	Moniaki-Kolonia	3	1	3	2	2	2
19.	Natalin	2	2	3	2	2	2
20.	Okręglica-Kolonia	6	1	0	2	2	0
21.	Popkowice	6	3	6	0	4	3
22.	Popkowice-Księżę SP Ostrów	1	0	2	1	0	0
23.	Rankowskie	11	5	5	6	4	3
24.	Skorczyce	11	9	4	11	9	7

25.	Urzędów	20	17	8	9	5	7
26.	Wierzbica	5	7	1	4	1	3
27.	Wierzbica-Kolonia	5	11	5	3	7	4
28.	Zadworze-SP Ostrów	8	6	4	9	4	5
29.	Zakościelne	4	9	9	2	7	3
	RAZEM	122	112	83	89	70	67

Spadek % ur. w stosunku 8,20% 26% 7,20% 4,20%

W roku 2014 w stosunku do roku 2009 nastąpił spadek urodzeń o 45%.

5. Skrócona analiza finansowa. Struktura najważniejszych dochodów i wydatków.

Analiza finansowa gminy jest jednym z istotniejszych elementów audytu oświatowego – pozwala w dużym stopniu określić obecny stan finansów gminy, wykazać jaki jest udział oświaty i wychowania w tym zestawieniu i określić proporcje poszczególnych wydatków.

Wszelkie dane wykorzystane na potrzeby niniejszego audytu pochodzą z Urzędu Gminy Urzędów – dostarczone zostały w sposób elektroniczny i „papierowy”. Dużą pomocą w opracowaniach i analizach jest BIP Urzędu Gminy. Dla lepszego zobrazowania i wskazania trendów analiza obejmuje lata 2013-2015, przy czym w odniesieniu do roku 2013, 2014 – wszelkie dane finansowe przedstawiane w analizach są wielkościami wykonanymi, natomiast 2015 planowanymi.

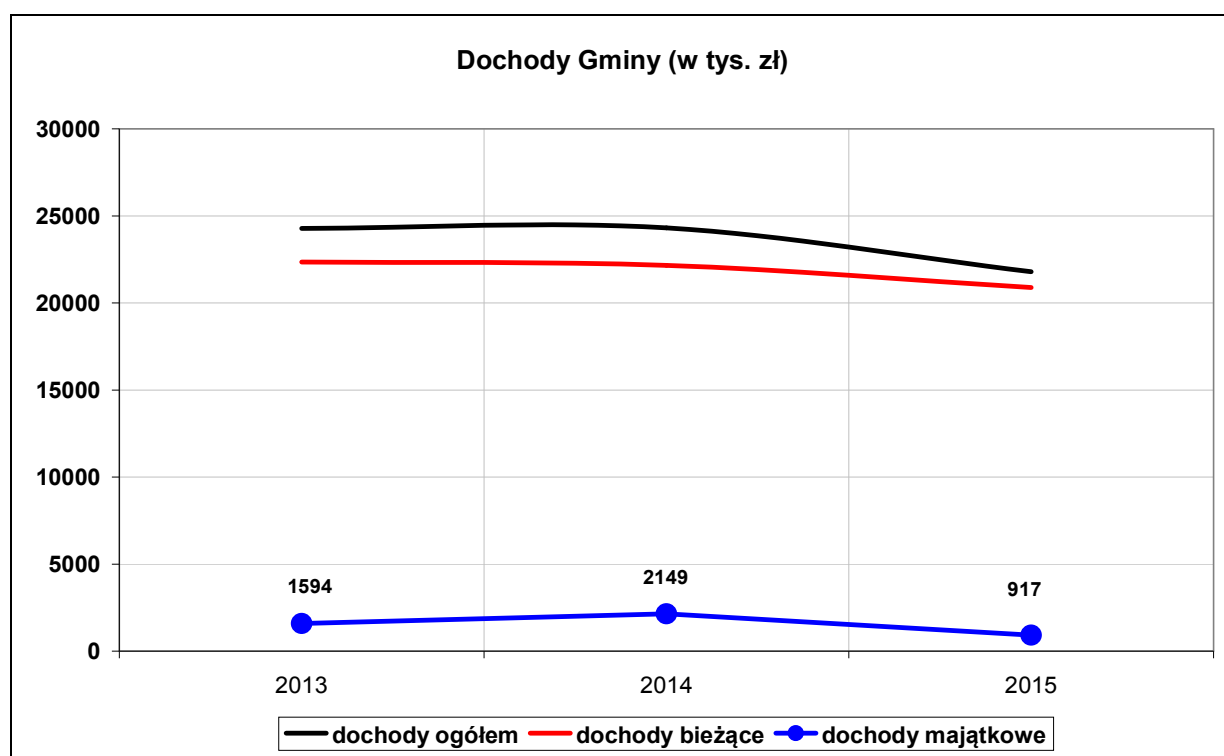
Wydatki gmin są odzwierciedleniem realizacji ich zadań określonych w ustawie z dnia 8 marca 1991 o samorządzie gminnym. W wielkości poszczególnych rodzajów wydatków znajdują odbicie kierunki i zakres zadań powierzonych gminom do wykonania. Wydatki Gminy można podzielić na 12 sektorów, które powinny być planowane zgodnie z prawnymi uregulowaniami ustalającymi zadania dla gminy oraz charakterem, jaki nadają przepisy ustawowe poszczególnym zadaniom.

Tbl. Dochody ogółem, dochody bieżące i majątkowe gm. Urzędów w latach 2013/2015

	2013 wyk.	2014 wyk.	2015* plan
Dochody ogółem	24 277 379	24 312 375	21 798 271
Z tego	22 350 262	22 162 523	20 880 950
Dochody bieżące			
Dochody majątkowe	1 594 323	2 149 851	91 7321

* Dane na podstawie uchwały Nr. IV.2015 Rady gminy Urzędów z dnia 30 stycznia 2015.

W latach 2013 i 2014 wykonane dochody ogółem gminy Urzędów są porównywalne i oscylują w granicach 24,3 mln złotych. Plan na 2015 jest blisko o 2,6 mln złoty niższy, co nie świadczy, że wykonanie roku 2015 będzie na tym samym poziomie. Z pewnością zamknie się kwotą zbliżoną do poprzednich lat. Podobnie sytuacja występuje w dochodach bieżących. Dochody bieżące to ponad 90% dochodów ogółem. Dochody majątkowe w 2014 roku były, spośród analizowanych lat, najwyższe i wyniosły 2,14 mln złotych.

Tbl. Wydatki ogółem , wydatki bieżące i majątkowe gminy Urzędów w latach 2013-2015

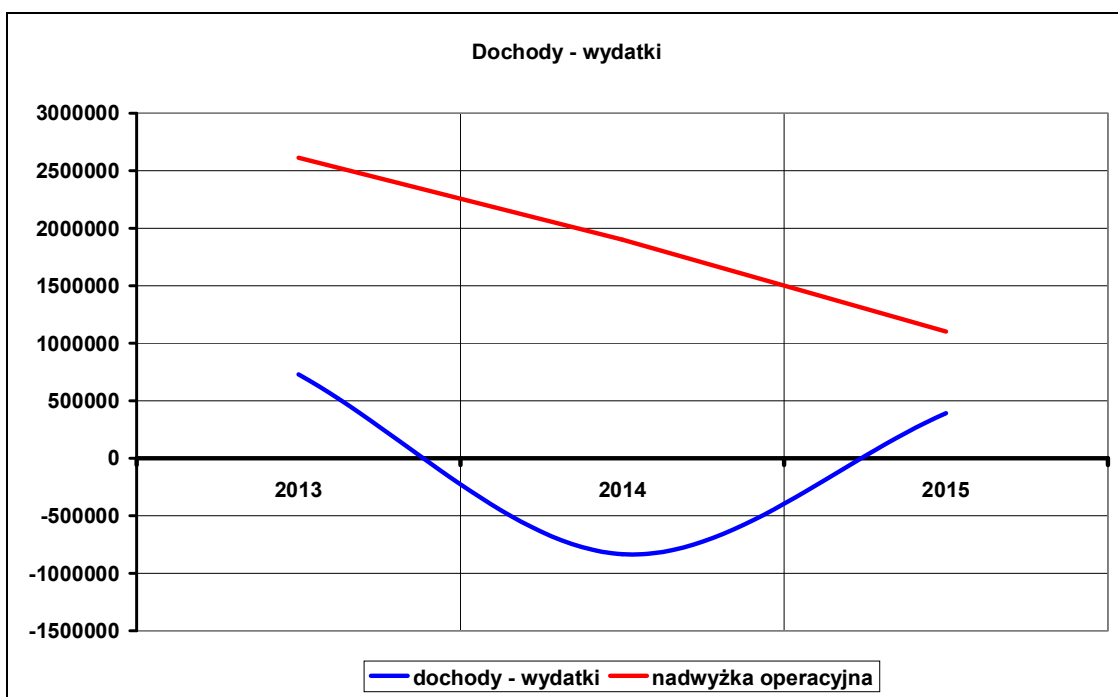
	2013 wyk.	2014 wyk.	2015
Wydatki ogółem	23 548 431	25 146 448	21 406 893
z tego			
Wydatki bieżące	19 736 834	20 261 505	19 779 114
Wydatki majątkowe	3 811 597	4 884 942	1 627 779

Najwyższe wydatki ogółem odnotowujemy w 2014 roku; wyniosły one 25,2 mln złotych i były o 1,6 mln wyższe niż w 2013 roku. Najniższe wydatki planowane są na rok 2015 i będą o 3,74 mln niższe niż w 2014 roku. Podobną sytuację obserwujemy analizując wydatki bieżące, najwyższe w 2014 roku – 20,26 mln złotych, natomiast w latach 2013 i 2015 oscylują na zbliżonym poziomie 19,7 mln złotych. Duże wydatki majątkowe odnotowujemy w 2014 roku – wyniosły one 4,88 mln złotych i były wyższe o 1,0 mln złotych w stosunku do roku 2013 i o 3,2 mln złotych na 2015 rok.

Tbl. Ogółem: dochody/wydatki, dochody bieżące/wydatki bieżące

Dochody wydatki (ogółem)	2013	2014	2015
nadwyżka	728 948		391 378
deficyt	-	-834 073	
Nadwyżka operacyjna	2 613 428	1 901 018	1 101 836

W roku 2014 wydatki ogółem budżetu gminy Urzędów były wyższe niż dochody ogółem – rok zakończył się deficytem w wysokości 834 tys. złotych. Rok 2013 zakończył się nadwyżką w wysokości 728 tys. złotych, na 2015 planuje się osiągnąć nadwyżkę 391 tys. złotych.

W analizowanych latach, jak pokazuje wykres, stopniowo maleje nadwyżka operacyjna, której plan na 2015 jest o ponad 1,5 mln złotych mniejszy niż w 2013 roku. Problem ten jest o tyle istotny, ponieważ art. 242 Ustawy o finansach publicznych stanowi, że na koniec roku budżetowego (w analizowanym przypadku 2013-2014) wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące.

W ocenie audytorów nadwyżka operacyjna gm. Urzędów jest na dobrym poziomie, jedynie należy zwrócić uwagę na szybki trend spadkowy.

6. Analiza wybranych składników dochodów Gminy Urzędów w latach 2013-2015

Źródła dochodów jednostek samorządu terytorialnego określa zarówno art.167 Ustawy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997r, jak i ustawa z dnia 13 listopada 2013 r. o dochodach jednostki samorządu terytorialnego. Zgodnie z tą ustawą dochody j.s.t dzielą się na:

- dochody własne
- subwencję ogólną
- dotacje celowe

Ustawodawca w sposób szczegółowy w art. 242 Ustawy o finansach publicznych potraktował dochody własne – bieżące j.s.t.

Tbl. Dochody podatkowe dz. 756 gminy Urzędów w latach 2013-2015

	2013 wyk.	2014 wyk.	2015 plan.
Dochody. podatkowe ogółem. dz. 756 z tego	3 805 815	4108 585	4 225 462
Rozdz. 75615, 75616			
Os. prawne. razem z tego			
Podatek od nieruchomości	731 395	865 860	749 000
Podatek rolny	957 024	940 561	957 900
Podatek leśny	73 187	65 658	65 000
Podatek od środków transportu	99 400	101 080	110 000
Udziały PIT	1 689 966	1835 659	2 095 612
CIT	26 691	-2 207	25 000

Dochody podatkowe każdej jednostki samorządu terytorialnego są jednym z najważniejszych składników dochodów bieżących. **Należy zwrócić uwagę, że dochody te związane są z budżetami gmin w sposób trwały, na który znaczący wpływ mają organy ustalające wysokość stawek podatków i opłat lokalnych a także na udzielanie wszelkich ulg i zwolnień podatkowych.**

Dochody podatkowe ogółem dz.756 rozdz. 75615, 75616 na przestrzeni 2013-2015 wykazują tendencję wzrostową i na 2015 rok planuje się osiągnąć dochody w wysokości 4,22 mln złotych. Gmina Urzędów jest gminą wiejską – rolniczą , stąd dominującym podatkiem jest podatek rolny oscylujący w granicach 950 tys. złotych rocznie. Drugą pozycją w dochodach podatkowych ogółem stanowi podatek od nieruchomości stanowiący średnią kwotę 750 tys. zł rocznie. Tendencję wzrostową wykazuje również dochód w podatku stanowiącym dochód budżetu państwa, w którym j.s.t mają udział w wysokości 37,7 % - PIT.

Tbl. Subwencja ogólna gminy Urzędów w latach 2013-2015

Dochody działu 758 z tego	2013	2014	2015
	13 231 928	12 098 051	12 353 354

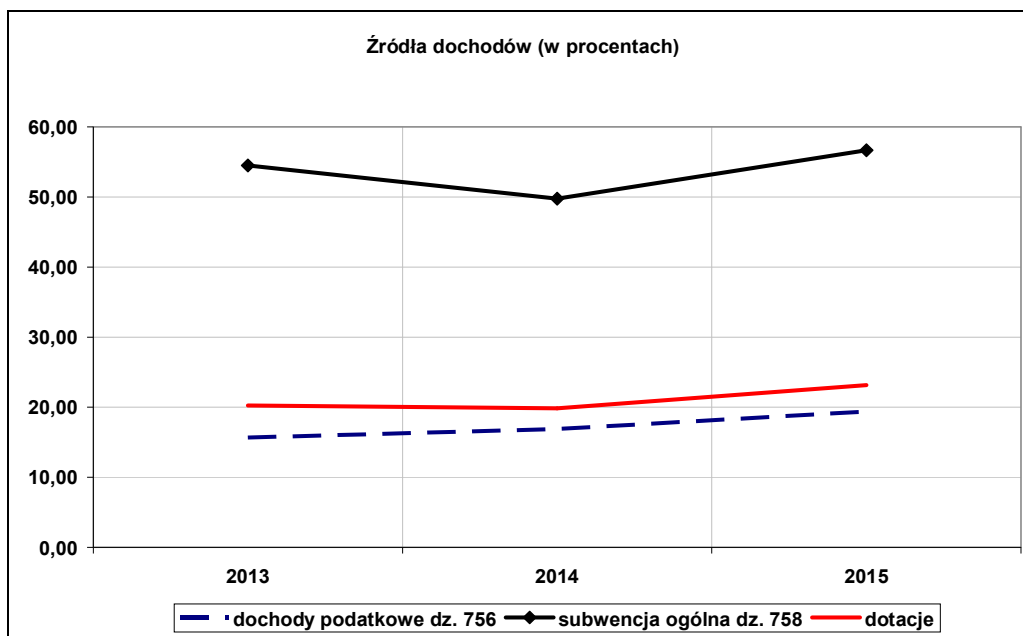
Subwencja oświatowa	7 432 848	7 251 190	7 221 208
Subwencja wyrównawcza	5 517 054	4 780 849	5 147 075
Subwencja równoważąca	173 590	24 017	-
Dotacje na zadania własne i zlecone	4 918 170	4 824 788	5 046 579

Subwencja ogólna dla gmin składa się z części : a) wyrównawczej
b) równoważącej
c) oświatowej

W gminie Urzędów oscyluje ona w granicach 12,3 mln złotych w 2015 roku oraz 13,2 mln zł w 2013 i wykazuje lekką tendencję malejącą. Zauważyć to można przede wszystkim w części oświatowej oraz wyrównawczej. Największą pozycję subwencji ogólnej stanowi część oświatowa, która w kolejnych latach wynosi:

w 2013 – 56,2%
2014 – 59,9%
2015 – 58,5%

	2013	2014	2015
Dochód ogółem z tego	100%	100%	100%
Dochody podatkowe dz.756	15,67%	16,89%	19,38
Subwencja ogólna dz.758	54,50%	49,76%	56,67%
Dotacje	20,25 %	19,84 %	23,15 %

W dochodach ogółem największą pozycję stanowi subwencja ogólna - ponad 50%. Dochody podatkowe stanowią w granicach 5-19% i wykazują tendencję wzrostową.

W gminie Urzędów subwencja oraz dotacje stanowią ponad 76 % dochodów ogółem. Taka struktura dochodów budżetu gminy świadczy o zewnętrznym finansowaniu zadań gminy.

Tbl. Skutki polityki podatkowej gminy w latach 2013-2014 (na podst. spraw Rb PDP)

Rok	Skutki obniżenia górnych stawek podatkowych	Skutki udzielenia ulg i zwolnień	Skutki decyzji umorzenia, odroczeń itp.	Razem
2013	2 027 544	505 120	28 367	2 561 033
2014	1 724 718	504 702	66 216	2 295 637

Analizując skutki polityki podatkowej gminy Urzędów w latach 2013 i 2014 można stwierdzić, że j.s.t posiada duże możliwości zwiększenia swoich dochodów z tego tytułu. Na podstawie sprawozdań Rb PDP kwoty te wynoszą w 2013 – 2.561 tys. zł oraz w 2014 2.295 tys. złotych. **Największą pozycją stanowią skutki obniżenia górnych stawek podatkowych, oraz skutki udzielonych ulg i zwolnień. Skutki polityki podatkowej gminy Urzędów sprawiają, że w 2013 roku wyniosły one aż 67,2% dochodów podatkowych ogółem dz. 756, a w 2014 – 55,87%. Tak prowadzona polityka powoduje nierekompensowaną w żaden sposób utratę dochodów ograniczając finansowe możliwości inwestowania w rozwój infrastruktury gminy.**

Tbl. Zadłużenia gminy Urzędów w latach 2013-2014

	2013	2014
Kwota zadłużenia	5 755 343	6 427 121
% zadłużenia w stosunku do dochodów ogółem	23,7%	26,4%

Zadłużenie gminy Urzędów w stosunku do dochodów ogółem w latach 2013-2015 stopniowo wzrasta i na koniec 2014 roku wyniosło 26,4%.

7. Wydatki Gminy Urzędów w latach 2013-2015

Tbl. Najważniejsze wydatki gminy Urzędów w latach 2014-2015

	2013 wyk.		2014 wyk.		2015 plan	
	Kwota	%	Kwota	%	Kwota	%
Wydatki budżetowe ogółem z tego	23 548 431	100%	25 146 448	100%	21 406 869	100%
Dz. 801 oświata i wychowanie	9 796 503 <i>b. 9727532</i>	41,6%	9 834 570 <i>b. 808589</i>	39,1%	9 812 480 <i>„-“</i>	45,8%
Dz.854 edukacyjna						

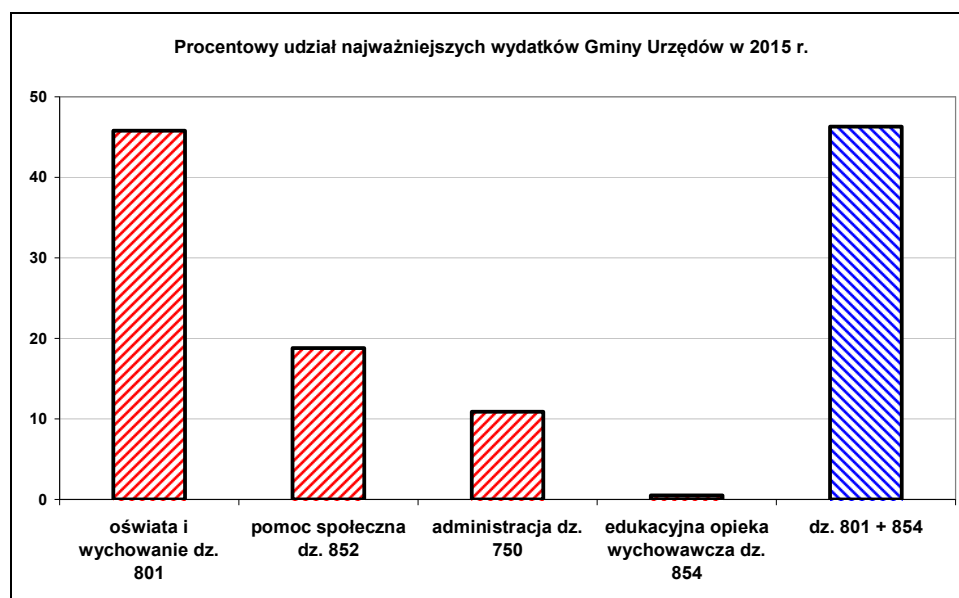
opieka wychowawcza	502 324	2,1%	376 562	1,5%	115 750	0,5%
Dz.852 Pomoc Społeczna	4 330 211 1351226 2978985	18,4%	4 417 109 1402029 3015080	17,6%	4 035 005 1274605 2760400	18,8%
Dz.750 administracja	2808924 117460	12,4%	2053818 118592	8,6%	2271080 76612	10,9%
	2 926 384		2 172 410		2 347 692	

b = bieżące

Największą pozycję wydatkową gminy Urzędów jest dz. 801 oświata i wychowanie; w kolejnych latach pochłaniał :

2013 – 41,6% wydatków ogółem
2014 – 39,1%
2015 – 45,8%

Uwzględniając wydatki dz. 854 edukacyjna opieka wychowawcza wydatki ponoszone przez gminę na funkcjonowanie oświaty, szkoły podstawowe, gimnazja, przedszkola itp. stanowią blisko 50% wydatków ogółem. Następną dużą kategorią wydatków jest pomoc społeczna dz.852 oscylująca w granicach 18% wydatków ogółem. Administracja pochłania ok. 11% wydatków ogółem.

Wydatki razem dz. 801 oraz dz. 854 a w szczególności dz. 854 edukacyjna opieka wychowawcza – będą z pewnością większe na koniec roku 2015 po wprowadzeniu zarówno po stronie dochodów jak i wydatków środków finansowych związanych z funkcjonowaniem świetlic szkolnych i pomocy materialnej dla uczniów.

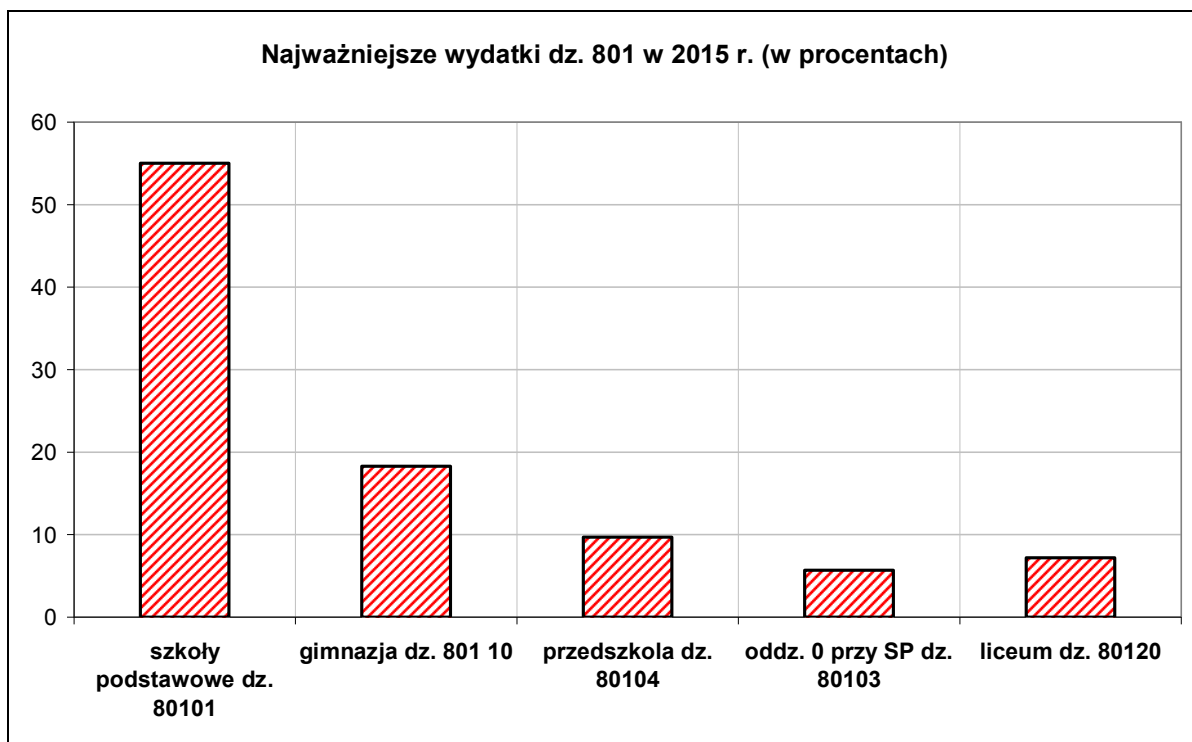

Dz.854	2013	2014	2015
854 01 świetlice szkolne	110 482	104 434	115 750
854 15 Pomoc materialna	391 841	272 127	-
	502 323	376 561	115 750

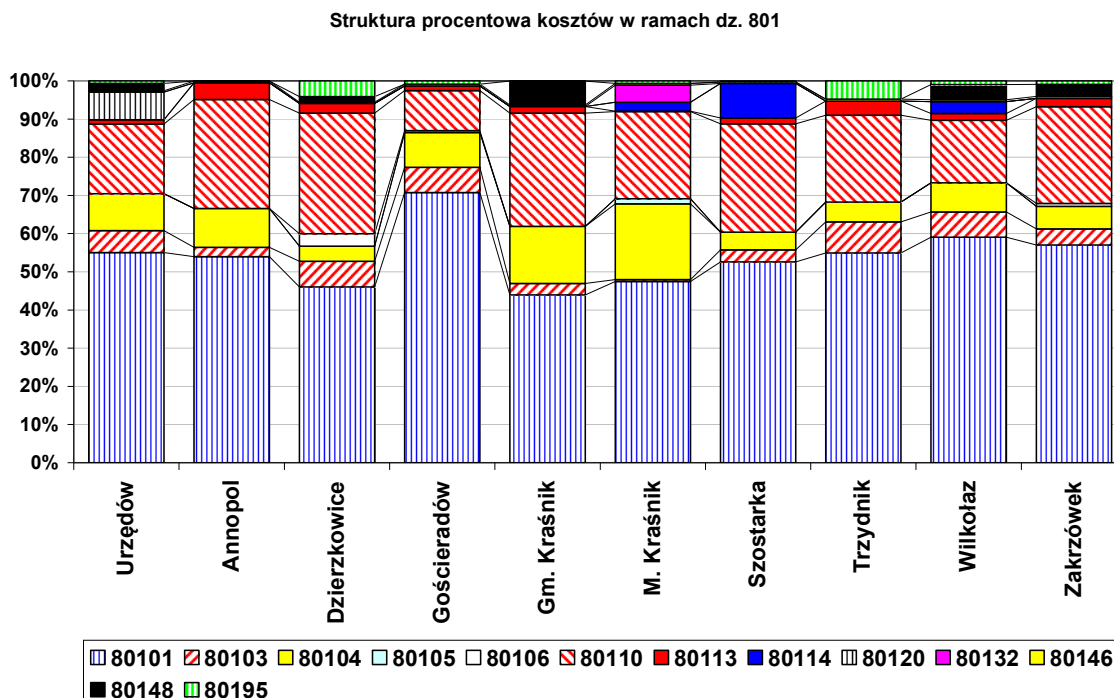
	2013		2014		2015	
	kwota	%	kwota	%	kwota	%
Dz.801 ogółem z tego	9 796 503 <i>b. 9727 532</i>	100%	9 834 570 <i>b. 9808589</i>	100%	9 812 480	100%
801 01 Szkoły Podstawowe	5 112 222 <i>b. 5103232</i>	52,2%	5 302 907 <i>b. 5276926</i>	53,9%	5398 539 <i>-,-</i>	55,0%
801 10 Gimnazja	1 809 574 <i>b. 1809574</i>	18,5%	1909 921 <i>-,-</i>	19,4%	1793 415	18,3%
801 04 Przedszkola	865 447 <i>b.805466</i>	8,8	888 940 <i>-,-</i>	9%	948 996	9,7%
801 03 Oddz. „0” przy SP	537 901 <i>b. 537901</i>	5,5%	531 422 <i>-,-</i>	5,7%	564 393	5,7%
801 13 Dowożenie uczniów	99 858	1%	90 314	0,91%	106 106	1,1%
801 14 Zespół Ekon-Admin	-	-	-	-	-	-
801 46 ?? i doskonalenie nauczania	16 977 <i>-,-</i>	0,17%	19 239	0,2%	35 018	0,4%
801 48 Stołówki szkolne	159 485 <i>-,-</i>	1,6%	168 892 <i>-,-</i>	1,8%	188 320	1,9%
801 95 Pozostałe działy.	68 777 <i>-,-</i>	0,7%	86 690 <i>-,-</i>	0,9%	66 393	0,6
Licea ogólnokształcące 801 20	1 126 258 <i>b. 1126258</i>	11,5%	806 242 <i>-,-</i>	8,2%	711 300	7,2

b = bieżące

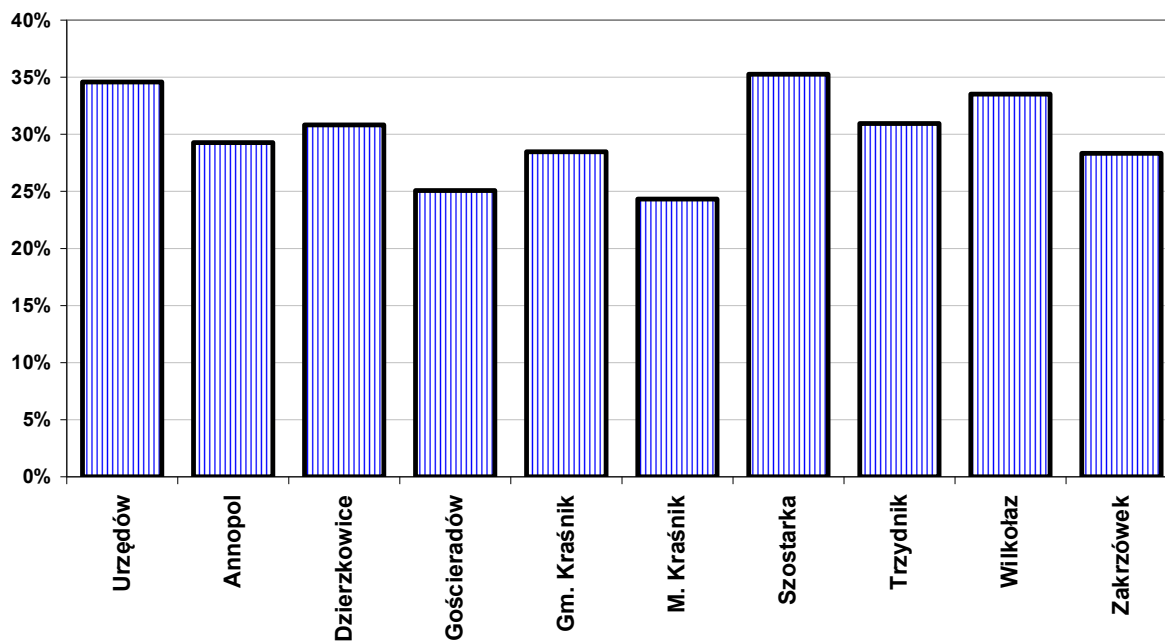
Wydatki dz. 801 oświata i wychowanie na przestrzeni analizowanych lat 2013-2015 utrzymują się na zbliżonym poziomie sięgającym 9,8 mln rocznie. **Ponad 50 % wydatków tego działu pochłaniają szkoły podstawowe, tu wydatki stopniowo z roku na rok wzrastają. W** 2013 roku stanowiły 52 % wydatków ogółem, natomiast na 2015 rok plan przewiduje już wydatki na poziomie 55 %. Kolejną grupą wydatków to gimnazja rozdz. 801 10, stanowią blisko 19% wydatków ogółem działu. Przedszkola corocznie pochłaniają blisko 1 mln zł co stanowi ponad 9%. Gmina Urzędów jest też organem prowadzącym dla Liceum Ogólnokształcącego (generalnie zadanie własne powiatu), na który wydatkowane jest od 11,5 % (1,12 mln) w 2013 do 7,2% odpowiedniego budżetu (711 tys. zł) w 2015 roku.

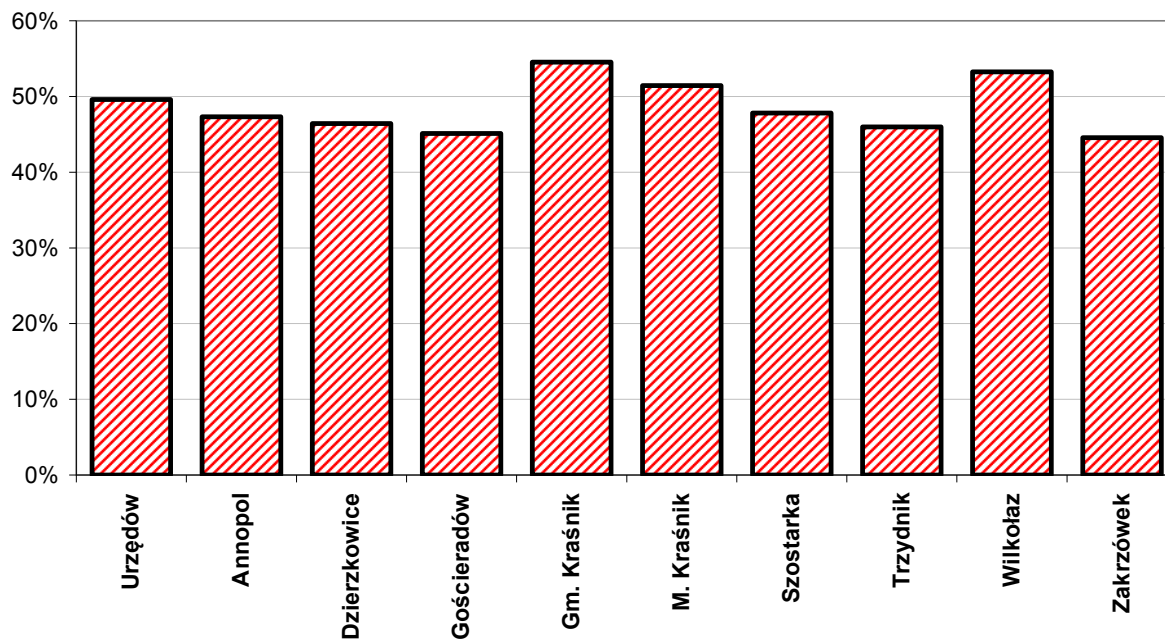
8. Niektóre dane porównawcze z gmin Powiatu Kraśnik

Subwencja oświatowa w dochodach bieżących

dz. 801 w wyd. bieżących

9. Subwencja oświatowa a wydatki subwencionowane działu 801 – oświata i wychowanie w latach 2013-2015

Tbl. Wydatki subwencionowane, a subwencja oświatowa w latach 2013-2015

Dział	Źródło finansowania	Rozdział	Nazwa	2013*	2014*	2015*
801	Subwencja	801 01	Szkoła Podstawowa	5103232	5276926	5398539
		801 10	Gimnazja	1809574	1909921	1793415
		801 46	Dokształcanie i doskonalenie	16977	19239	35018
		801 20	Licea Ogólnokształcące	1126258	806242	711300
		801 95	Pozostała działalność	68777	86690	66393
Suma wydatków, które powinny być pokryte z subwencji				8124818	8099018	8004665
Subwencja				7432848	7251190	7221208
Dopłata gminy do subwencji				691 970	847 828	783 457

* w poszczególnych rozdziałach ujęto tylko wydatki bieżące

Suma wydatków, które powinny być pokryte z subwencji oświatowej na przestrzeni 2013-2015 stopniowo maleje. W 2013 roku wydatki bieżące subwencionowane wyniosły 8.124 tys. złotych, natomiast na 2015 planuje się wydatkować kwotę 8.004 tys. złotych czyli o 120 tys. mniej. Maleje, choć nieznacznie również subwencja oświatowa. Na zbliżonym poziomie oscylującym w granicach 800 tys. zł. utrzymuje się dopłata gminy Urzędów do zadań, które powinna być w ciągłości pokryte przez subwencję. Otrzymana przez gminę subwencja oświatowa nie pokrywa kosztów oświatowych subwencionowanych. Przez wydatki oświatowe subwencionowane należy rozumieć wydatki bieżące rozdz. 801 01, 801 10, 801 46, 801 20, 80195 z pominięciem wydatków na inwestycje, remonty itp.

Wskaźnik nadwyżki nad subwencją dla gminy Urzędów wyliczony według wzoru:

$$\frac{\text{Wydatki oświatowe}}{\text{subwencja oświatowa}} * 100\% - 100\%$$

wynosi: 2013- 9,30 %
2014 – 11,69 %
2015 – 10,84 %

Wskaźniki należy interpretować następująco – jeżeli wskaźnik wynosi 0 – to wydatki na zadania finansowane przez subwencje oświatową są równe tej subwencji – jeżeli wskaźnik jest dodatni np. 10% - to wydatki są o 10% wyższe niż subwencja. - jeżeli wskaźnik jest ujemny np. -10% - to wydatki są o 10% niższe niż otrzymana subwencja.

W gminie Urzędów najwyższy wskaźnik odnotowano w 2014 roku, w tym roku o 11,69% wydatki przekroczyły kwotę otrzymanej subwencji. W roku 2015 wskaźnik nadwyżki nad subwencją jest o niecały procent niższy niż w 2014 roku.

Tbl. Wydatki dz. 801 oraz dz. 854 – finansowane z budżetu gminy w latach 2013-2015

Dział	Źródło finansowania	Rozdział	Nazwa	2013	2014	2015
801	Fundusze własne gminy	801 03	„0” przy SP	537 901	561 422	564 393
		801 04	Przedszkola	805 466	888 940	948 996
		801 13	Dowożenie uczniów	99 858	90 314	106 106
		801 48	Stołówki szkolne	159 485	168 892	188 320
		Razem		1602710	1709568	1807815
854			502 323	376 561	115 750	
	ogółem		801+854	2105033	2086129	1923565

Do zadań dz. 801 finansowanych z budżetu gminy należą wydatki rozdziałów 801 03 „0” przy szkołach podstawowych, 801 04 przedszkola, 801 13 dowożenie uczniów oraz 801 48 stołówki szkolne, a także wydatki dz.854. W/w zadania należą do zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego finansowanych z dochodów bieżących. Wydatki dz. 801 i 854 stopniowo na przestrzeni lat 2013-2015 maleją. W 2013 pochłonięły kwotę 2,105 mln zł. **W ocenie audytorów rok 2015 zamknie się wyższą kwotą, oscylującą w granicach wydatków roku 2014. Wzrost wydatków podyktowany będzie wprowadzeniem środków finansowych na pomoc materialną dla uczniów dz. 854 rozdz. 854 15.** Na uwagę zasługują fakt, że niektóre zadania dz. 801, 854 np. przedszkola, pomoc materialna dla uczniów gmina otrzymuje dotację celową z budżetu Państwa – maksymalnie 80% ponoszonych wydatków w przypadku pomocy materialnej dla uczniów. W 2015 roku dotacja na 1 dziecko – przedszkolaka, którą otrzymuje wynosi ponad 1,3 tys. złotych.

10. Subwencja oświatowa Gminy Urzędów 2015 rok.

Tbl. skrócona metryczka subwencji oświatowej z uwzględnieniem zadań SOA, SOB, SOC na 2015 rok

	Uczniowie	Waga	Uczniowie przeliczeniowi	kwota
SOA				
Łączna liczba uczniów	861252	1	955,339732513	5 028 821,55
Razem SOB				5 023 821,55
SOB				
[(P)₁]	494,252	0,4	219,298683068	1 153 220,59
[(P)₂]	284	0,27	85,056929550	447 286,78
[(P)₃]	166,474	0,18	33,238890352	174 792,54
[(P)₄]	4	1,4	6,211773676	32 665,70

$\mathbb{I}(P)_{5}$	3	2,9	9,650434104	50 748,50
$\mathbb{I}(P)_{6}$	2	3,6	7,986566155	41 998,76
$\mathbb{I}(P)_{7}$	2	9,5	21,075660687	110 830,06
$\mathbb{I}(P)_{9}$	83	0,082	7,549523507	39 700,49
$\mathbb{I}(P)_{30}$	284	0,04	12,601026600	66 264,71
$\mathbb{I}(P)_{32}$	210,84	0,03	7,002221876	36 822,41
SOC			2 154 330,54	
$\mathbb{I}(P)_{34}$	1	4	4,436981197	23 332,64
$\mathbb{I}(P)_{44}$	3	0,84	2,795298154	14 699,57
$\mathbb{I}(P)_{45}$	861,252	0,001	0,955339733	5023,82
			8,187619084	43 056,03
Subwencja ogółem : SOA + SOB + SOC				7 221 208

Powyższa tabela przedstawia analizę metryczki subwencji oświatowej otrzymanej przez gminie Urzędów na 2015 rok. Dane a szczególnie liczba uczniów – uczniów niepełnosprawnych, liczbę nauczycieli z uwzględnieniem awansów nauczycielskich odzwierciedlają dane zawarte w sprawozdaniach SIO wrzesień/październik – 2014 roku.

Subwencja oświatowa gminy Urzędów jest suną :

SOA – kwota bazowa (Standard A) – 502 3821,55

SOB – kwota uzupełniająca (Wagi) – 2 154 330,54

SOC – kwota na zadania pozaszkolne – 43 056,03

razem : 7 221 208 zł

Tbl. Rozliczenie subwencji oświatowej 2015 roku na poszczególne szkoły gm. Urzędów.

Nazwa placówki	SOA	SOB	SOC	Razem
Niepubliczne Przedszkole Wierzbicza	-	-	38 032,21	38 032,21
Szkoła Podstawowa w Bobach Kol. (72)	434 267,43	179 439,69	434,26	614 141,38
Szkoła Podstawowa w Skorczycach (53)	319 668,88	190 038,30	319,66	510 026,84
Szkoła Podstawowa w Leszczynie (51)	307 605,91	190 105,73	307,60	498 019,24
Szkoła Podstawowa w Moniakach (72)	434 267,43	180 101,17	434,26	614 802,86
Szkoła Podstawowa w Urzędowie (173)	1 043 447,50	442 453,41	1043,44	1486 944,35
Szkoła Podstawowa w Bęczynie (fil)	114 598,28	68 892,42	114,59	183 605,29

(19)				
Szkoła Podstawowa w Rankowskim (fil) (38)	229 196,56	155 803,48	229,19	385229,23
Gimnazjum w Skorczycach (82)	478 319,19	270 191,99	478,31	748989,49
Gimnazjum w Urzędowie (202)	1 178 298,51	437 603,71	1178,29	1617080
Liceum Ogólnokształcące w Urzędowie (83)	484 152,36	39 700,49	484,15	524337
	5 023 821	2 154 330	4 305 596	7 221208

Wysokość otrzymanej subwencji oświatowej uzależnione jest przede wszystkim od ilości uczniów w danej szkole, uczniów niepełnosprawnych (wagi $P_{14} - P_{17}$), ilości etatów i awansów nauczycielskich.

Najwyższą subwencję oświatową w gminie Urzędów w grupie szkół podstawowych można przypisać Szkole Podstawowej w Urzędowie – 173 uczniów, następnie Szkole Podstawowej w Moniakach – 72 uczniów, Bobach Kolonii -72 uczniów. W grupie gimnazjów to Gimnazjum w Urzędowie i Skorczycach

Tbl. Zespoły Szkół – subwencja 2015

Nazwa placówki		Filia	Subwencja	Ogółem
Zespół Szkół Ogółem w Urzędowie	Licea Ogólnokształcące	-	524 337	4 197 195,87
	Gimnazjum	-	1 617 080	
	Szkoła Podstawowa (2055778,87)	-	1 486 944,35	
		SP w Bęczynie	183 605,29	
		SP w Rankowskim	385 229,23	
Zespół Szkół w Skorczycach	Szkoła Podstawowa Gimnazjum		510 026,84 748 989,49	1 259 016,33

W gminie Urzędów funkcjonują dwa Zespoły Szkół :

1. Zespół Szkół Ogólnokształcących w skład którego wchodzi:
  - Szkoła Podstawowa z dwoma filiami
  - Gimnazjum
  - Liceum Ogólnokształcące
2. Zespół Szkół w Skorczycach:
  - Szkoła Podstawowa
  - Gimnazjum

Największa subwencja oświatowa przypisana jest zespołowi Szkół Ogólnokształcących w Urzędowie kwota 4 197 195 złotych, Zespół w Skorczycach otrzymuje kwotę 1 259 016 złotych.

11. Wydatki dz. 801 – subwencionowane i własne w latach 2013-2015 Gminy Urzędów.

Tbl. Wydatki dz. 801 Oświata i Wychowanie – zadania subwencionowane, zadania własne gminy Urzędów w 2013/2014/2015 plan.

	Dz.801 Oświata i Wychowanie (zadania subwencionowane)					Dz. 801 – Oświata i Wychowanie (zadania własne)					razem
2013											
	801 01 Szkoła Podstaw owa	801 10 Gimnazj um	801 20 Lic. Ogól	801 46 Dokszc i dosk.	801 95 Poz. dział	801 03 „o” w SP	801 04 Przedszko ła	801 13 Dowóz	801 48 Stołówki	80150	
Zespół szkół Ogól. w Urzędowie	2058236	1276749	1126258	9251	38966	165337	-	77442	80903		4 833 173
Szkoła Podstawow a w Bobach	780305	-		1378	5925	107701	-	-	-		895 309
Zespół Szkoł w Skorczycac h	750412	532824		1481	4525	68078	-	21876	78581		1 457 779
Szkoła Podstawow a w Leszczynie	728529	-		1200	3671	110721	-	-	-		844 122
Szkoła Podstawow a w Moniakach	793382	-		1917	11508	86063	-	540	-		893 412
Szkoła Podstawow a w Urzędowie	-	-		1750	3379		706389				711 518
2014											
Zespół szkół Ogól. w	2276700	1340504	806242	12560	55566	183232	-	70783	90291		4 835 882

Urządowie											
Szkoła Podstawowa w Bobach	734036	-		449	6022	110321	-	-	-		850 829
Zespół Szkół w Skorczycach	782628	569416		2730	4649	71635	-	18450	78601		1 528 110
Szkoła Podstawowa w Leszczynie	714041	-		670	5531	109345	-	-		-	829 589
Szkoła Podstawowa w Moniakach	793843	-		1090	11486	86887	-	1080		-	894 387
Szkoła Podstawowa w Urzędowie	-	-		1740	3433	-	717980	-		-	723 154
<i>2015</i>											
Zespół szkół Ogól. w Urzędowie	2247327	1330661	711300	19955	33000	179440	-	82000	104655	127199	4 835 537
Szkoła Podstawowa w Bobach	766962	-	-	4081	6480	116738	-	-	-		894 261
Zespół Szkół w Skorczycach	837925	507795	-	4570	5000	80900	-	23000	97670	153470	1 710 330
Szkoła Podstawowa w Leszczynie	688354	-	-	2430	5680	109850	-	-		13425	819 740
Szkoła Podstawowa w Moniakach	783406	-	-	2622	12383	76755	-	-			875 166
Szkoła Podstawowa w Urzędowie				1360	3700		858996				864 056

Tbl. Zestawienie zbiorcze: Wydatki dz.801 Oświata i Wychowanie (zadania subwencionowane, zadania własne) w latach 2013-2015 (plan)

Nazwa Szkoły	2013 (wyk)	2014 (wyk)	2015 (plan)
Zespół Szkół ogóln. w Urzędowie	4 833 173	4 835 882	4 835 537
SP w Bobach	895 309	850 829	894 261
ZS w Skorczycach	1 457 779	1 258 110	1 710 330
SP w Leszczynie	844 122	829 589	819 740
SP w Moniakach	893 412	894 387	875 166
Przedszkole w Urzędowie	711 518	723 154	864 056

Wydatki Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Urzędowie stanowią największą kwotę w wydatkach ogółem dz. 801 i wynoszą ponad 7,8 mln zł. Kwota ta na przestrzeni lat utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Stopniowy wzrost wydatków odnotowujemy też w Zespole Szkół w Skorczycach, w 2015 roku planuje się wydatkować kwotę ponad 1,7 mln zł, kiedy w 2013 roku wydatkowano około 1,4 mln złotych. Wydatki szkół w Bobach, Leszczynie, Moniakach utrzymują się na zbliżonym poziomie i sięgają kwoty od 0,81 do 0,89 mln zł. rocznie. O kwotę ponad 141 tys. złotych wzrastają planowane w 2015 roku wydatki na przedszkole w Urzędowie.

Tbl. Wydatki dz. 801 – subwencionowane a subwencja oświatowa w 2015 roku w rozbiciu na poszczególne szkoły.

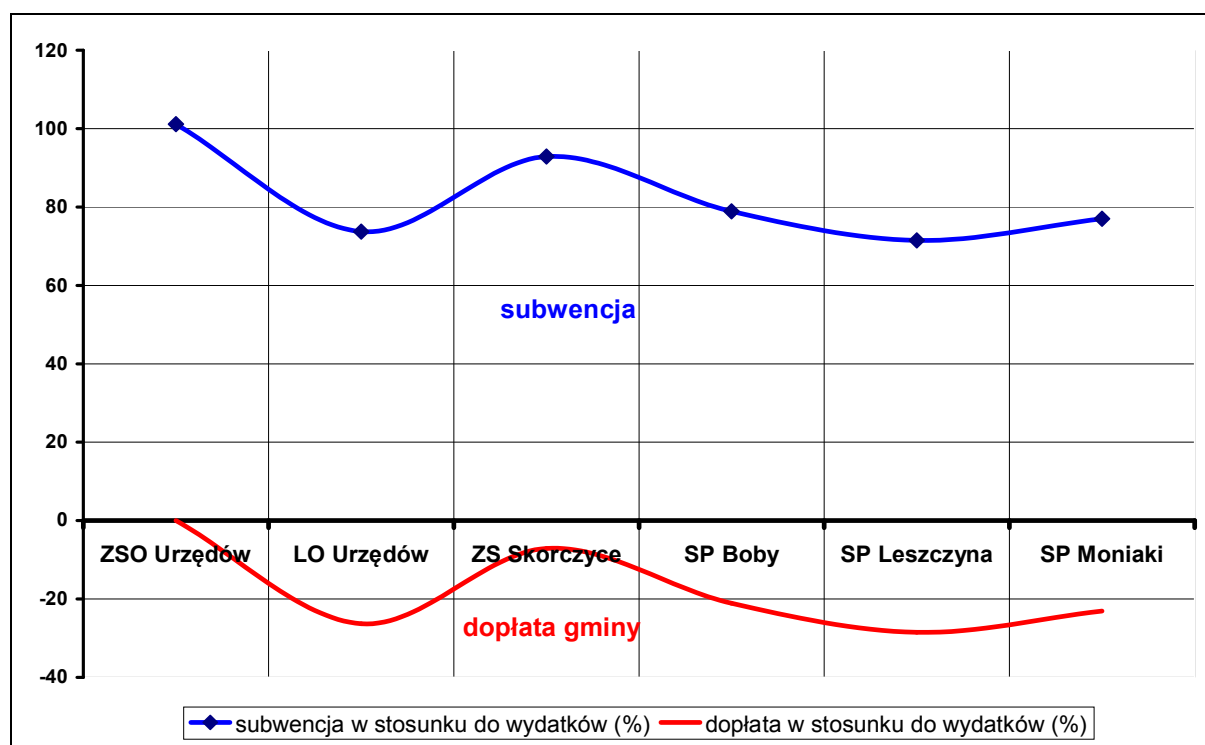
Nazwa placówki	Wydatki 2015 (plan) Dz. 801 rozdz. 801 01, 801 10, 801 95.	Subwencja na 2015	Różnica
Zespół Szkół Ogólnokształcących w Urzędowie	3 630 943	3 672 858	+41 915
LO rozdz. 801 20	711 300	524 337	-186 963
Zespół Szkół w Skorczycach	1 355 290	1 259 016	-96 274
Szkoła Podstawowa w Bobach	777 523	614 141	-163 382
Szkoła Podstawowa w Leszczynie	696 464	498 019	-198 445
Szkoła Podstawowa w Moniakach	798 411	614 802	-183 609
		razem	-786 758

Uwzględniając rozdz. 801 50 – 294 094 zł , wydatki dz. 801 – zadania subwencionowane przekraczają o 1 080 852 zł kwotę otrzymanej subwencji na 2015 rok.

Szkoła	Wydatki 801 (subwencionowane)	Subwencja % w stosunku do wydatków	Różnica (dopłata) % w stosunku do wydatków
ZSO w Urzędowie	100%	101,15 %	-
LO w Urzędowie	100%	73,7 %	26,3 %
ZS w Skorczycach	100%	92,9 %	7,1 %
SP w Bobach	100%	78,9 %	21,1 %
SP w Leszczynie	100%	71,5 %	28,5 %
SP w Moniakach	100%	77,0 %	23,0 %

W gminie Urzędów w 2015 roku tylko w Zespole Szkół Ogólnokształcących (bez Liceum Ogólnokształcącego) subwencja pokrywa w pełni wydatki subwencionowane generując nawet kwotę nadwyżki w wysokości 41 tys. złotych, co stanowi 1,15% w stosunku do wydatków.

W pozostałych szkołach podstawowych oraz Liceum Ogólnokształcącym przysługująca subwencja nie pokrywa wydatków subwencionowanych. **Najwięcej, bo aż 28,5 % całości wydatków subwencionowanych dopłaca z własnych środków gmina do funkcjonowania szkoły podstawowej w Leszczynie. Równie wysokie kwoty dopłacane do zadań subwencionowanych odnotowujemy w LO w Urzędowie, ponad 26%, następnie w SP w Moniakach -23% i SP w Bobach 21,1%.** Stosunkowo niewiele, bo tylko 7,1% wydatków subwencionowanych Zespołu Szkół w Skorczynie pokrywa gmina z własnych funduszy.

Tbl. Wydatki a subwencja – Zespoły Szkół Urzędów i Skorczyce w rozbiciu na szkoły podstawowe i gimnazja w 2015 roku.

	Wydatki	Subwencja	różnica
SP w Urzędowie	801 01 2 247327	1 486 944	
filia w Bęczynie	801 46 19 955	183 605	-244 504
filia w Rankowskim	801 95 33 000	385 229	
	R: 2 300 282	2 055 778	
SP Skorczyce	801 01- 837 925		
	801 46 – 4 570	510026	-337 469
	801 95 – 5 000		
	847 495		
GiM w Urzędowie	1 330 661	1617080	+286 419
GiM w Skorzcycach	507 795	748989	+241 194

W Zespole Szkół Ogólnokształcących (bez Liceum Ogólnokształcącego w Urzędowie) w 2015 wydatki Szkoły Podstawowej w Urzędowie wraz z filiami w Bęczynie i Rankowskim pochłaniają poza otrzymaną subwencją kwotę z budżetu gminy w wysokości 244 504 złotych. Natomiast Gimnazjum wychodzące w skład Zespołu generując oszczędności tj. Subwencja jest o 286 419 złotych większa niż wydatki subwencionowane. **Reasumując subwencja, którą otrzymuje gimnazjum w Urzędowie pokrywa własne wydatki subwencionowane oraz straty, które generują Szkoły Podstawowe wchodzące w skład Zespołu.**

Podobne jest sytuacja w Zespole Szkół w Skorzcycach. **Gimnazjum generuje „nadwyżkę” subwencji nad wydatkami w wysokości 241 194 zł, natomiast Szkoła Podstawowa przynosi „straty” w wysokości 327 899 zł. Wysokość wygenerowanej nadwyżki nie pokrywa „strat”, stąd różnicę w wysokości 96 275 pokrywa budżet gminy z własnych dochodów.**

Należy zwrócić uwagę, że subwencja oświatowa stanowi jedynie element dochodów gminy, z których pokrywane są wydatki oświatowe. O zakresie, sposobie i źródle finansowania zadań oświatowych przesądzają przepisy art.50 ust.3 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty. (Dz. U. z 2004r Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) w myśl których, środki niezbędne na realizację zadań oświatowych zagwarantowane są w dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Dochodami j.s.t. – zgodnie z art. 167 ust.2 Konstytucji RP – są dochody własne, subwencje ogólne. (w tym część oświatowa tej subwencji) oraz dotacje celowe z budżetu państwa. Stosowany do art. 27 i art. 28 ustawy z dnia 13 listopada 2003r o dochodach j.s.t. (Dz. U z 2010 Nr 8, poz. 526, z późn. Zm.) sposób ustalania subwencji oświatowej jest wprost przesądzony ustawą a kwota subwencji określana jest corocznie w ustawie budżetowej oraz w rozporządzeniu w sprawie sposobu podziału subwencji.

W celu doprecyzowania sposobu mierzenia skali zadań oświatowych i dostosowania do nich wysokości subwencji rozporządzenie uzależnia wysokość od liczby uczniów przeliczeniowych otrzymanej przez zastosowanie zróżnicowanych wag dla wybranych

kategorii uczniów (wychowanków) i określonych typów i rodzajów szkół oraz wskaźnika korygującego uwzględniającego stopnie awansu zawodowego nauczycieli. Należy też zwrócić uwagę, że „*prowadzenie szkół i placówek jest zadaniem własnym jednostek samorządu terytorialnego wykonywanym w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność w granicach obowiązującego prawa. W związku z tymi samorzady same decydują jak kształtuje się realizacja polityki oświatowej, w tym polityki kadrowej na ich terenie*” – cytata z pisma DS.-WPZN-AR-400-47/2011 z dnia Warszawa 2011-12-23 Pani Krystyny Szumilas – Ministra Edukacji Narodowej kierowanego do Związku Bieszczadzkich Gmin Pogranicza.

12. Liczba uczniów w Gminie Urzędów w poszczególnych placówkach oświatowych w latach 2013/14, 2014/15, 2015/16.

Tbl. Liczba uczniów - dzieci.

Placówka	2013/14		2014/15		2015/16	
	l. uczniów	l. oddziałów	l. uczniów	l. oddziałów	l. uczniów	l. oddziałów
Zespół Szkół Ogólnokształcących w Urzędowie razem z tego	547	23	515	23	506	23
Gimnazjum	225	9	202	9	195	9
Szkoła Podstawowa z tego	230*	14	230*	14	244	14
Urzędów * Szkoła Podstawowa	171		173			
Filia w Rankowskim	37		38			
Filia w Bęczynie	22		19			
Liceum Ogólnokształcące	92	4	83	4	67	4
Zespół Szkół w Skorczycach	132	10	135	10	148	10
Gimnazjum	82	4	82	4	85	4
Szkoła Podstawowa	50	6	53	6	63	6
Szkoła Podstawowa w Moniakach	65	6	72	6	71	6
Szkoła Podstawowa w Bobach Kolonii	74	6	72	6	71	6
Szkoła Podstawowa w Leszczynie	51	6	51	6	49	6
razem	869	51	845	51	845	51

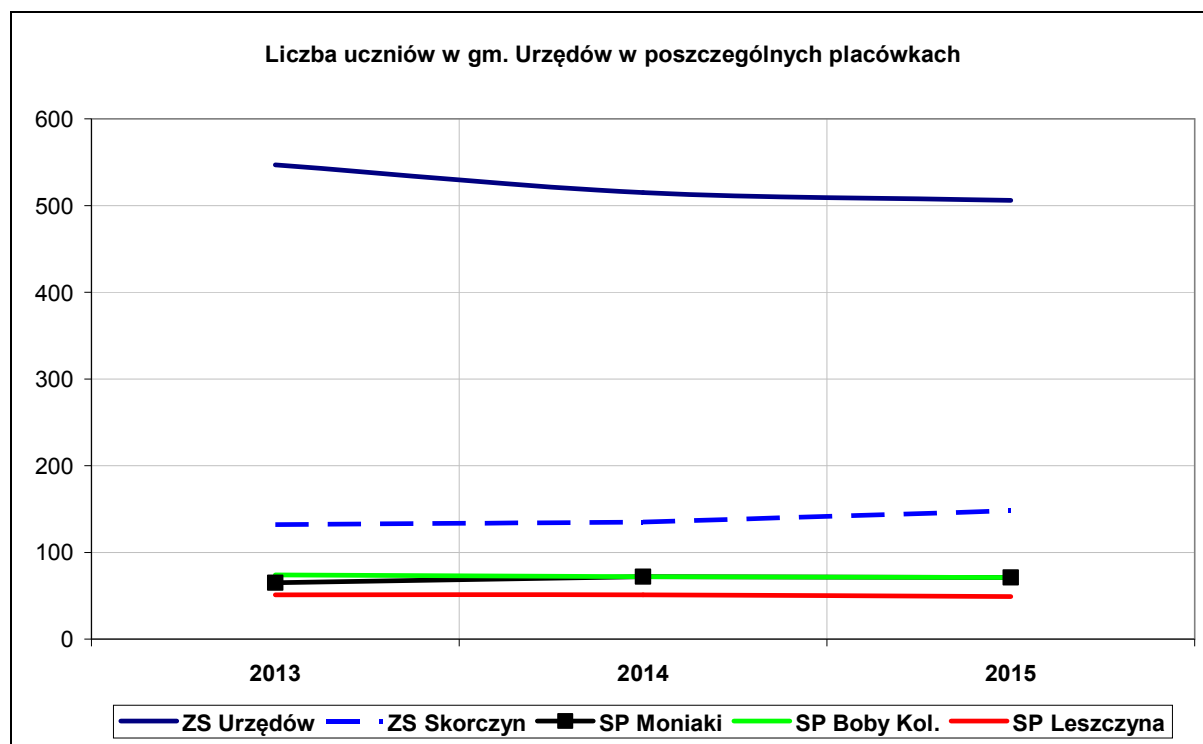
Na podstawie SIO
Stan na 30.IX/10.X
2013/14

Na podst. SIO stan na
30.IX/10.X
2013/14

Na podst. SIO stan
na 30 IX.2015

Najwięcej uczniów w gminie uczęszcza do Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Urzędowie – 506. **Liczba uczniów w Zespole Szkół wykazuje tendencję malejącą.** W

roku szkolnym 2013/2014 uczęszczało 547 uczniów, natomiast w obecnym 2015/2016 uczęszcza 506. W poprzednim roku szkolnym 2014/15 liczba oddziałów wyniosła 23 przy liczbie uczniów 515. **Inaczej przedstawia się sytuacja w Zespole Szkół w Skorczycach; tu liczba uczniów wzrasta przy stałej liczbie oddziałów wynoszących -10.** W roku 2015/16 do zespołu uczęszczać będzie 148 uczniów, gdy w roku szkolnym 2013/14 uczęszczało 132. Na zbliżonych poziomach w pozostałych szkołach podstawowych.

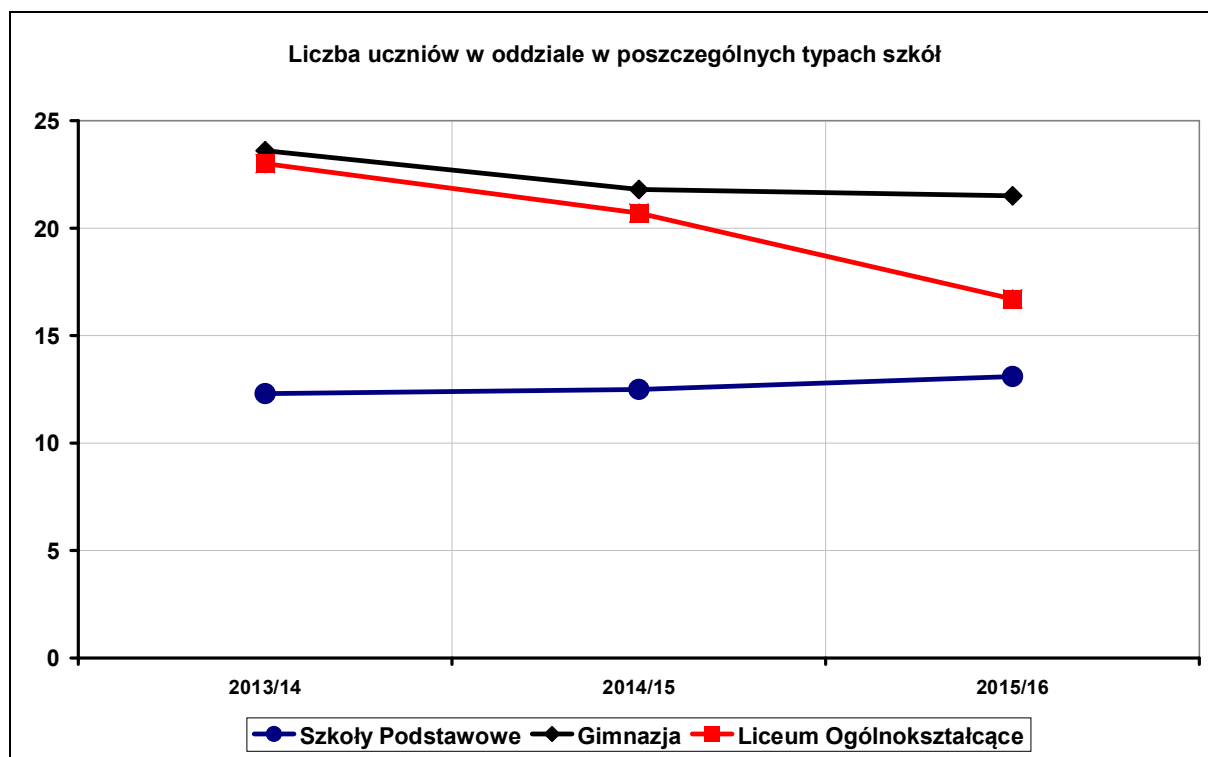
Tbl. Liczba uczniów w poszczególnych typach szkół w latach 2013/14/15/16

Rodzaj placówki	2013/2014		2014/2015		2015/2016	
	l. uczniów	l. oddziałów	l. uczniów	l. oddziałów	l. uczniów	l. oddziałów
Szkoły Podstawowe	470	38	478	38	498	38
Gimnazjum	307	13	284	13	280	12
Liceum Ogólnokształcące	92	4	83	4	67	4
	869	51	845	51	845	51

Najwięcej uczniów w gminie Urzędów uczęszcza do szkół podstawowych. W roku szkolnym 2015/16 liczba ta wynosi 498 i stanowi to 58,9 % wszystkich uczniów. Do gimnazjów uczęszcza 280 uczniów, co daje 33,1 % całości. Najmniej uczniów liczy Liceum Ogólnokształcące 67 - 7,92%. Liczba uczniów szkół podstawowych wzrasta, natomiast w gimnazjach i liceum ogólnokształcącym maleje.

Tbl. Liczba uczniów w oddziale w latach 2013/14/15/16

	2013/14	2014/15	2015/16
Szkoły Podstawowe	12,3	12,5	13,1
Gimnazja	23,6	21,8	21,5
Liceum Ogólnokształcące	23	20,7	16,7

Liczba uczniów w oddziale szkolnym jak również liczebność oddziałów (klas) w szkole ma istotne znaczenie finansowe. Przy małej liczbie uczniów w klasie, a dużej ilości oddziałów koszty rosną. Ilość oddziałów zwiększa ilość godzin dydaktycznych, te z kolei powodują konieczność tworzenia efektów nauczycielskich o generowanie kosztów. **Nie ma obecnie ogólnopolskich przepisów określających maksymalną liczbę uczniów w klasie.** Rozporządzenie z dnia 23 grudnia 2008 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego poszczególnych typach szkół określa maksymalną liczebność klas ograniczając je do 26 osób, jednak odnosi się ono do edukacji wczesnoszkolnej tj. kl. I-III szkoły podstawowej i nie jest rygorystycznie przestrzegane. **Liczebność uczniów w pozostałych klasach t. IV-VI, gimnazjach oraz klas ponadgimnazjalnych pozostawiono do decyzji organu prowadzącego (samorządu).** Należy także zwrócić uwagę, że zwiększając liczbę uczniów powyżej 26 w klasach IV-VI szkoły podstawowej, klasach gimnazjalnych, liceach istnieje obowiązek podziału klasy na grupy na takich przedmiotach jak : informatyka, wychowanie fizyczne, języki obce.

Utworzenie dodatkowego oddziału (klasy) zwiększa wydatki, np. dodatkowy oddział kl. V – z 26 godzinami (na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej, z 7 lutego 2012 w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz.U. 2012, poz.204) zwiększa wg następującego wyliczenia:

$$26:18 = 1,44 \text{ etatu.}$$

Roczny koszt pracodawcy z tytułu wynagrodzenia nauczycieli kształtuje się na poziomie:

- nauczyciel stażysta ok. 40 tys. rocznie
- nauczyciel kontraktowy ok. 45 tys.. rocznie
- nauczyciel mianowany ok. 51 tys.. rocznie
- nauczyciel dyplomowany ok. 72 tys.. rocznie

Tak więc, $1,44 \times 72 \text{ tys. zł} = 103,6 \text{ tys. zł/rocznie}$ – to koszt utrzymania dodatkowego oddziału w przypadku zatrudnienia nauczyciela dyplomowanego.

W gminie Urzędów liczba uczniów przypadająca na oddział w szkołach podstawowych oscyluje w analizowanych latach w granicach 12-13 – co stanowi 50% normy dopuszczalnej. Taki stan powoduje, że we wszystkich szkołach podstawowych gmina zmuszona jest dokładać spore środki finansowe do zadań subwencjonowanych. Rozliczenie przez audytorów subwencji oświatowej na rok 2015 potwierdza ten stan rzeczy. **W gminie Urzędów staje się koniecznością zmiana polityki oświatowej ze szczególnym uwzględnieniem sieci szkół i polityki kadrowej.**

13. Liczba dzieci w przedszkolach

Tbl. Liczba dzieci w przedszkolach gminie Urzędów w latach 2013/14/15/16 w rozbiciu na poszczególne placówki.

Placówka	2013/14		2014/15		2015/16	
	I. uczniów	oddziały	I. uczniów	oddziały	I. uczniów	oddziały
Przedszkole Publiczne w Urzędowie	Prz „0”-96	4	Prz „0” 82	4	Prz „0” 65	4
	„0”-16	1	„0” 25	1	„0” 25	1
Niepubliczne Przedszkole „Gwiazdeczka” Wierzbice	Prz „0”-23	2	Prz „0” 24	2	Prz „0” 16	1
	„0”-	-	„0”-	-	„0” 13	1
Oddział „0” w Skorczyce	Prz „0”-5	1	Prz „0”5	1	Prz „0” 8	-
	„0”-10	-	„0” 16	-	„0” 11	1
Oddział „0” w Moniaki	Prz „0”-	-	Prz „0”-	1	Prz „0” -	-
	„0”-19	1	„0” 21	-	„0” 19	1
Oddział „0” w Leszczyna	Prz „0”-15	1	Prz „0”14	1	Prz „0” 16	1
	„0”-15	1	„0” 9	1	„0” 12	1
Oddział „0” w Bobach Kolonii	Prz „0”-13	1	Prz „0” 12	1	Prz „0” 13	1
	„0”-17	1	„0” 11	1	„0” 8	1
Oddział :0” w Urzędowie	Prz „0”-19	1	Prz „0” 16	1	Prz „0” 12	1
	„0”-28	2	„0” 25	2	„0” 25	2
Razem	Prz „0”-171	9	Prz „0”	9	Prz „0” 130	8

	„0”-105	7	153 „0” 107	7	„0” 113	8
Ogółem	276	16	260	16	243	16

Liczba dzieci na oddział – ogółem w poszczególnych latach wynosi:

2013/14 – 17,25	
2014/15 – 16,25	
2015/16 – 15,18	z tego :
poniżej „0”	„0”
2013/14 -19	-15
2014/15 -17	-15,2
2015/16 -16,25	-14,1

Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych zarówno oddziałach poniżej „0” jak również „0” kształtowała się w granicach 16-14 w roku szkolnym 2015/16. Ilość dzieci w oddziałach na przestrzeni analizowanych lat maleje.

14. Kadra pedagogiczna Gminy Urzędów w latach 2013/14, 2014/15, 2015/16

Dane dotyczące ilości nauczycieli w osobach i etatach, z uwzględnieniem awansów nauczycielskich zaczerpnięto ze sprawozdań SIO – stan na 30 września 2013, 2014, 2015 roku gm. Urzędów.

Tbl. Liczba nauczycieli w osobach, etatach, awansów nauczycielskich w poszczególnych latach gm. Urzędów.

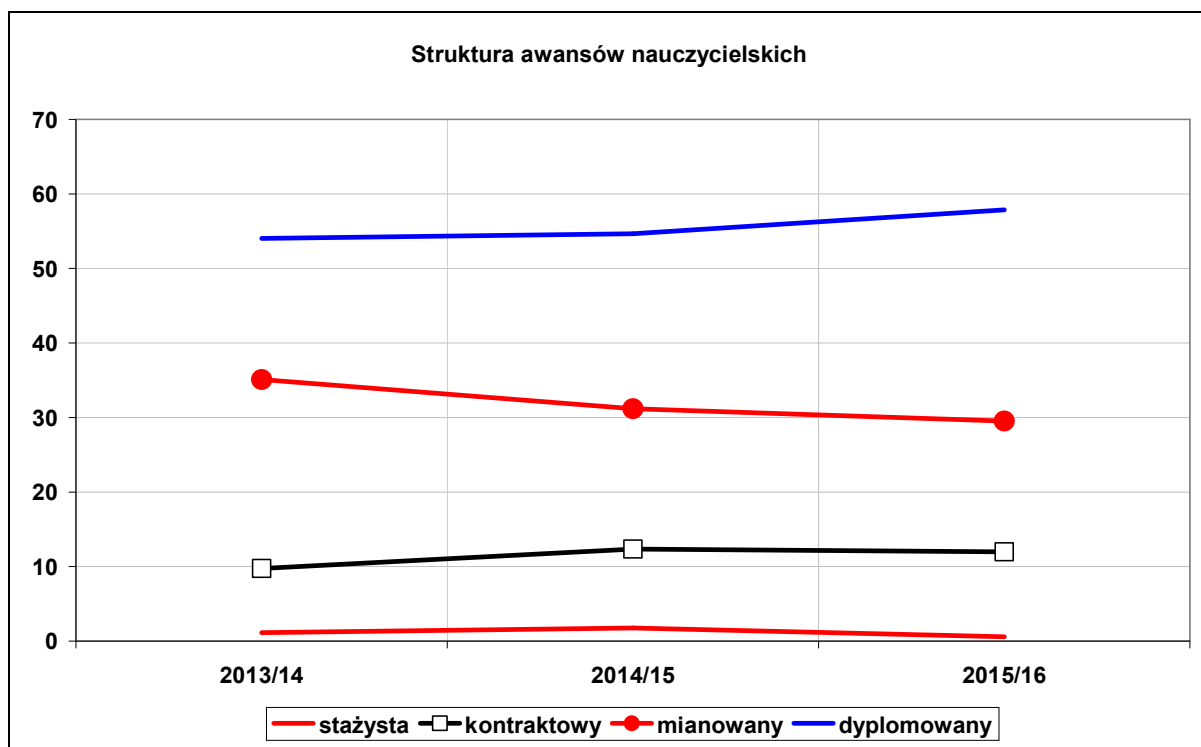
Nazwa Szkoły	Stopień Awans	Nauczyciele osoby/etaty					
		2013/2014		2014/2015		2015/2016	
		Ilość osób	W przeliczeniu na etat	Ilość osób	W przeliczeniu na etat	Ilość osób	W przeliczeniu na etat
Zespół Szkół Ogólnokształcących w Urzędowie	Stażysta kontraktowy mianowany dyplomowany	1	0,56	2	1,17	1	0,67
		1	0,80	2	1,80	1	0,80
		17	19,81	13	10,70	11	8,9
		39	37,83	33	41,32	43	42,5
		58	54	60	54,99	56	52,9
Zespół Szkół w Skorzycach	Stażysta kontraktowy mianowany dyplomowany	-	-	-	-	-	-
		4	2,34	4	2,48	4	2,48
		6	4,94	7	5,38	7	5,38
		9	9,00	10	9,06	9	9,00
		19	16,28	21	16,92	20	16,8

Szkola Podstawowa w Moniakach	Stażysta	-	-	-	-	-	-
	kontraktowy	2	1,21	-	-	1	0,50
	mianowany	4	3	5	4,09	3	3,00
	dplomowany	6	6	6	6,00	7	7,00
		12	10,21	11	10,08	11	10,5
Szkola Podstawowa w Bobach Kolonii	Stażysta	-	-	1	0,61	-	-
	kontraktowy	4	2,28	3	1,88	4	2,6
	mianowany	9	8,44	9	8,44	9	8,4
	dplomowany	-	-	-	-	-	-
		13	10,72	13	10,93	13	11
Szkola Podstawowa w Leszczynie	Stażysta	1	0,67	-	-	-	-
	kontraktowy	4	4	6	5,03	5	4,0
	mianowany	3	2,06	3	2,17	3	2,1
	dplomowany	4	4	5	411	4	4,0
		12	10,73	14	11,31	12	10,1
Przedszkole Publiczne w Urzędowie	Stażysta	-	-	-	-	-	-
	kontraktowy	-	-	-	-	-	-
	mianowany	5	5	5	5	6	5,1
	dplomowany	4	2,09	4	2,29	4	2,2
		9	7,09	9	7,29	10	7,3
Niepubliczne Przedszkole Gwiazdeczka w Wierzbicy Kol.	Stażysta	-	-	1	0,25	-	-
	kontraktowy	-	-	3	3,0	3	3,0?
	mianowany	-	-	1	0,05	1	0,8
	dplomowany	-	-	-	-	1	0,5
		-	-	5	3,30	5	3,13
Razem		123	109,03	138	114,82	127	112,05
Średnia etatu na osobę			0,88		0,83		0,88

W analizowanych latach liczba nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych gminy Urzędów, w osobach i etatach wykazuje różne wartości wahające się w granicach od 123 osób w 2013 do 127 w 2015; podobnie sytuacja przedstawia się w etatach nauczycielskich - od 109,03 do 112,05 w 2015.

	2013/14		2014/2015		2015/2016	
	Ilość etatów	%	Ilość etatów	%	Ilość etatów	%
stażysta	1,23	1,12	2,03	1,76	0,67	0,59
kontraktowy	10,63	9,74	14,19	12,35	13,44	11,99
mianowany	38,25	35,08	35,82	31,19	33,09	29,53
dplomowany	58,92	54,04	62,78	54,67	64,85	57,87
	109,03	100	114,82	100	112,05	100%

W gminie Urzędów w placówkach oświatowych w analizowanych latach najwięcej zatrudnionych jest nauczycieli dyplomowanych, następnie mianowanych, najmniej jest stażystów. **Reasumując należy stwierdzić, że nauczyciele dyplomowani i mianowani stanowią blisko 90% wszystkich zatrudnionych nauczycieli.**

	2013/14	2014/15	2015/16
Ilość etatu przypadająca na 1 osobę - nauczyciela	0,88	0,83	0,88

W placówkach oświatowych gminy Urzędów średnia ilość etatu przypadająca na jednego nauczyciela – osoby kształtuje się w latach 2013-2015 na zbliżonym poziomie oscylującym w granicach 0,83-0,88.

Z punktu widzenia finansów oświatowych ma to bardzo niekorzystny wpływ. W gminie jest za dużo zatrudnionych nauczycieli w osobach. Ma to kolosalny wpływ na realizację art. 30 Karty Nauczyciela. **Zalecanym wskaźnikiem zatrudnienia jest 1,2-1,4 etatu na jednego nauczyciela, czyli pełny etat oaz 3-5 godzin ponadwymiarowych. Utrzymanie tego wskaźnika połączone ze zwiększoną**

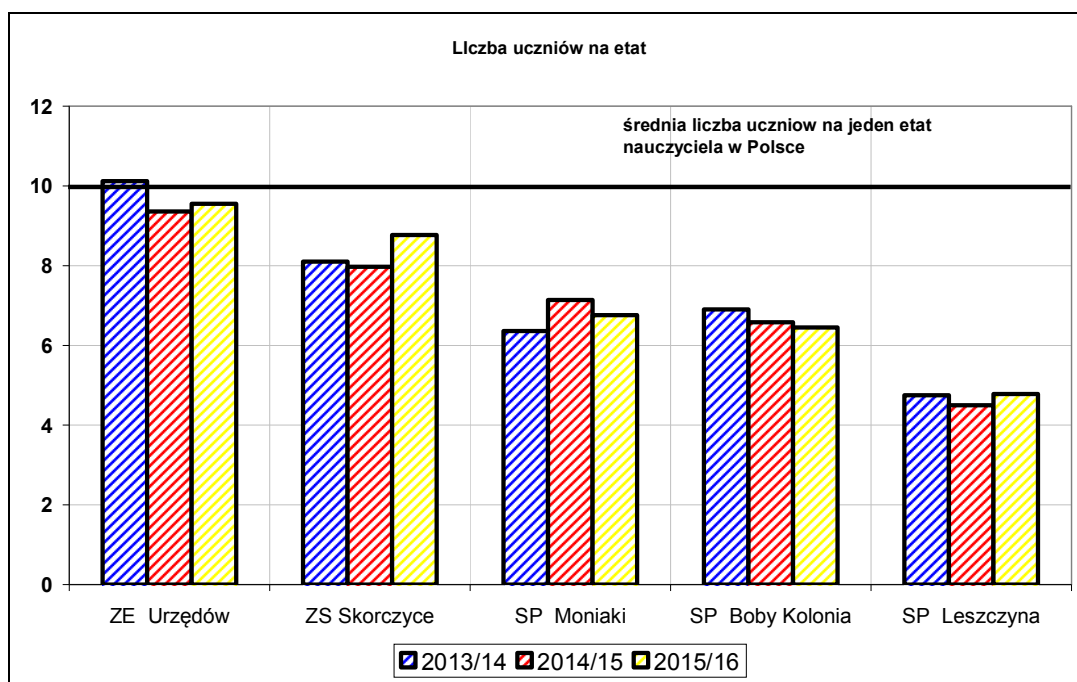
liczbą uczniów w klasach zdecydowanie pozytywnie wpłynie na finanse oświaty doprowadzając do zbilansowania subwencji oświatowej z wydatkami subwencionowanymi.

Tbl. Liczba uczniów przypadająca na 1 etat w placówkach oświatowych gminy Urzędów w roku szkolnym 2013/14, 2014/15, 2015/16

Nazwa placówki	2013/14	2014/15	2015/16
Zespół szkół ogólnokształcących w Urzędowie	10,12	9,36	9,55
Zespół Szkół w Skorczycach	8,1	7,97	8,77
Szkoła Podstawowa w Moniakach	6,36	7,14	6,76
Szkoła Podstawowa w Bobach Kolonia	6,90	6,58	6,45
Szkoła Podstawowa w Leszczynie	4,75	4,50	4,78

Według danych OECD Polska ma najniższy współczynnik liczby uczniów przypadający na jednego nauczyciela na poziomie szkół podstawowych wśród wszystkich krajów członkowskich.

Średnia OECD to 16,4 ucznia na etat, w Polsce -10 uczniów. **W gminie Urzędów średnia ta w zależności od szkoły waha się w 2015/16 od 4,78 (!) do 9,55 ucznia na etat.** Współczynnik liczny uczniów przypadający na jeden etat w pełni potwierdza już postawioną rekomendację o konieczności zmiany polityki kadrowej w placówkach oświatowych.

Wskaźnik liczby uczniów przypadających na 1 etat w gminie Urzędów we wszystkich szkołach kształtuje się na poniżej średniej krajowej daleko odbiega od wskaźnika OECD.

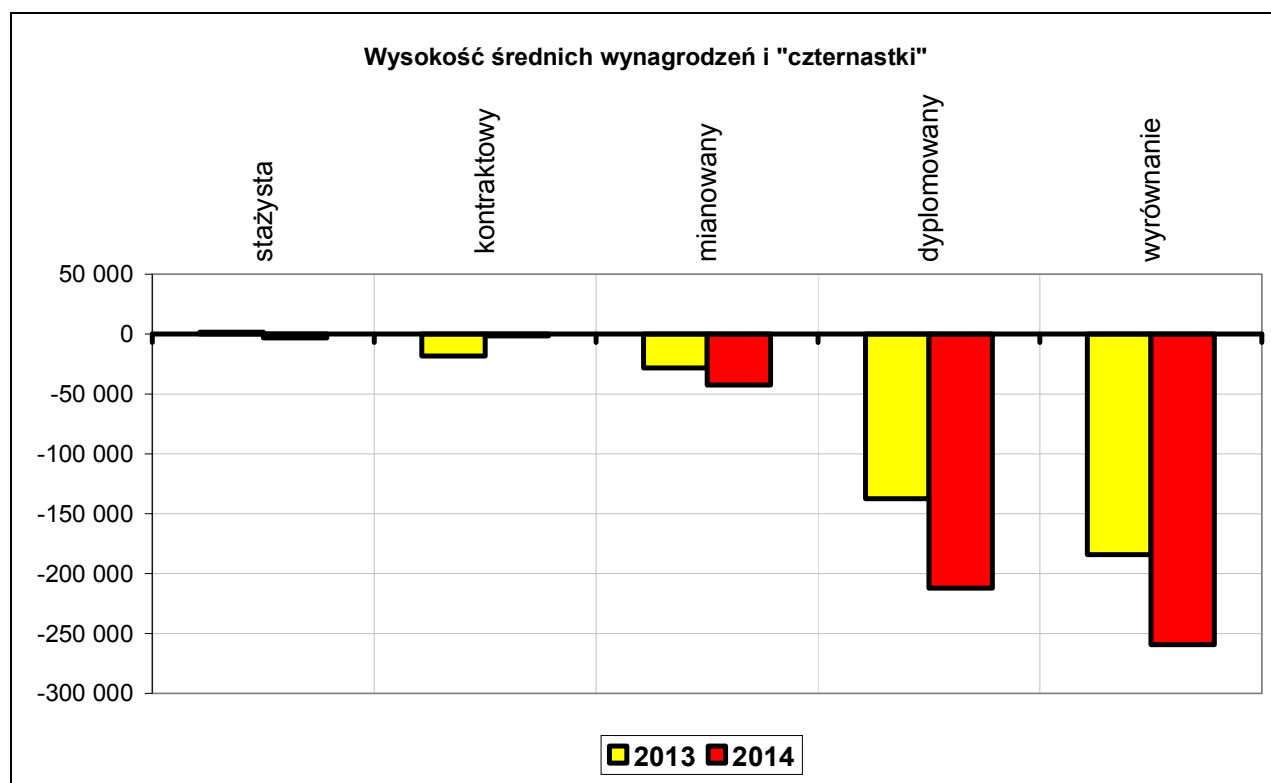
Najniższy wskaźnik odnotowujemy w SP w Leszynie następnie w SP w Bobach Kolonii i Moniakach. Najwyższy wskaźnik zanotowano w ZSO w Urzędowie

15. „Czternastki”

Tbl .Sprawozdanie z wysokości wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach gm. Urzędów.

Stopnie awansu zawodowego	2013	2014
nauczyciel stażysta	1 647,69	-3 194,90
nauczyciel kontraktowy	-18 323,51	-1 427,10
nauczyciel mianowany	-28 351,97	-42 580,28
nauczyciel dyplomowany	-137 473,38	-212 064,91
Razem	-184 148,86	-259 267,19

Gmina Urzędów w 2013 roku wypłaciła kwotę 184 148 złotych, a w 2014 roku prawie 260 tys. złotych wyrównania z tytułu nie osiągnięcia średnich wynagrodzeń nauczycieli w poszczególnych stopniach awansu zawodowego. W 2013 roku jedynie nauczyciele stażyści osiągnęli średnie wynagrodzenie, w pozostałych awansach do osiągnięcia wymaganego wynagrodzenia brakło od ponad 18 tysięcy – kontraktowym po 137 tysięcy - dyplomowanym **W roku 2014 żaden ze stopni awansu nie osiągnął wymaganych średnich . Kwoty wypłacanych wyrównani mają tendencję wzrostową.**

Na podstawie analizy ilości zatrudnionych nauczycieli w poszczególnych latach oraz obecnego 2015/2016 można domniemywać, że kwoty wypłacanych wyrównań za rok 2015 będą zbliżone do roku poprzedniego. Należy podkreślić, że głównym czynnikiem decydującym o konieczności wypłaty wyrównań jest zbyt duża ilość zatrudnionych nauczycieli w osobach w stosunku do ilości etatów. W gminie Urzędów w 2013/14 – 1 nauczyciel – osoba pracował na 0,88 etatu w 2014/15 - 0,86 a w 2015/16 – 0,89 (dane na podst. SIO z 30 września). Jeżeli w dalszej perspektywie utrzymywany będzie taki stan rzeczy – to w kolejnych latach należy w budżetach gminy zabezpieczyć spore środki finansowe na wypłatę wyrównań. **Raz jeszcze podkreślamy, że w gminie Urzędów istnieje konieczność zmiany polityki kadrowej w placówkach oświatowych doprowadzając do osiągnięcia wskaźnika 1,3 -1,4 etatu na jednego nauczyciela.**

Innym istotnym czynnikiem warunkującym osiągnięcie średnich wynagrodzeń są zawarte w regulaminie wynagrodzenia nauczycieli uchwalonym przez Radę Gminy wysokość dodatków do wynagrodzeń. W gminie Urzędów obowiązuje regulamin określający wysokość stawek z dnia 27 lutego 2009 roku – uchwała Nr. XXIV 210/2009.

Rozwiązania zawarte w art. 30 Karty Nauczyciela dają możliwość współuczestniczenia na poziomie lokalnym w procesie ustalania płacy gwarantowanej w składnikach odnoszących się do jakości pracy nauczyciela (np. dodatek motywacyjny) oraz dają płaszczyznę do zwiększenia tej płacy ponad stawki gwarantowane ustawowo w zależności od priorytetów i możliwości odnotowywanych w danym samorządzie.

Definiując pojęcie wynagrodzenia art. 30 ust. 1 wyraźnie wyłącza z katalogu składników niektóre elementy wskazując, iż nie zaliczają się one do wynagrodzenia nauczycielskiego. Są to tzw. dodatki socjalne oraz środki z ZFŚS. Do dodatków socjalnych zalicza się (art. 54 KN) – dodatek wiejski i dodatek mieszkaniowy. Powyższe oznacza, iż wydatki na te cele nie bilansuje się ustalając średnie wynagrodzenie nauczyciela.

W regulaminie określającym wysokość, szczegółowe zasady przyznawania i wypłacania dodatku mieszkaniowego (Załącznik Nr. 1 do uchwały Nr. XXIV – 211/2009 Rady Gminy Urzędów z dnia 27 lutego 2009 roku) w §1 ust.2 ustalono wysokość nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego w zależności od liczny osób w rodzinie uprawnionego nauczyciela.

- a) 3% dla 1 osoby
- b) 4% dla 2 osób
- c) 5% dla 3 osób
- d) 5,5% dla 4 i więcej osób

miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela stażysty z tytułem zawodowego magistra z przygotowaniem pedagogicznym. Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dnia 18 czerwca 2014 roku (Dz. U. z 2014e, poz. 922) zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagrodzenia za pracę w dniu wolnym od pracy wysokość miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela stażysty (mgr. z pp) wynosi 2265 stąd:

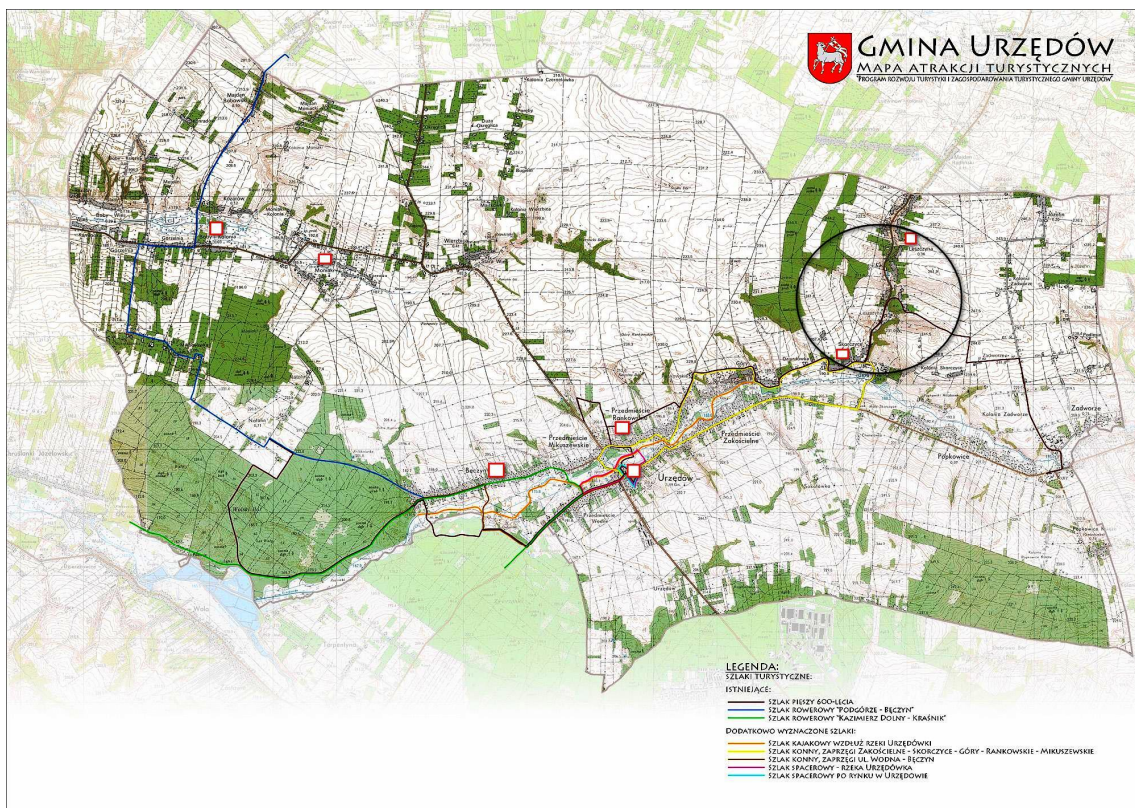
- 1 osoba – 67,95zł
- 2 osoby – 90,60 zł
- 3 osoby – 113,25 zł
- 4 osoby – 124,57 zł.

16. Rekomendacje zmian

Rekomendacja Nr.1-

Połączenie Szkoły Podstawowej w Leszczynie z Zespołem Szkół w Skorzcychach.

Siedziba Skorczyce

Stan obecny rok szkolny 2015/16

SP Leszczyna (w nawiasie ilość oddziałów)

Klasa	0	I	II	III	IV	V	VI	Razem I-VI
Liczba Uczniów oddziałów	12	9	9	7	7	9	11	52 (6)

SP Skorczyce

Klasa	0	I	II	III	IV	V	VI	Razem I-VI

Liczba Uczniów Oddziałów	18	20	10	10	9	6	8	63 (6)
--------------------------	----	----	----	----	---	---	---	---------------

Po połączeniu szkół rok szkolny 2016/17

Klasa	I		II		III	IV	V	VI	Razem
Liczba Uczniów	30		20		19	17	16	15	126
Liczba oddziałów	1 5	15	1 5	1 4	19	17	16	15	8

I. Stan obecny rok. szkolny 2015/16

- a) Szkoła Podstawowa w Leszczynie I-VI – 52 uczniów – 6 oddziałów – ilość zatw. godzin 155
- b) Szkoła Podstawowa w Skorczycach I-VI – 63 uczniów – 6 oddziałów – ilość zatw. godz. 190,5

Razem w obu szkołach w klasach I-VI – 115 uczniów w 12 oddziałach.

II. Stan po połączeniu rok szkolny 2016/17

- a) Liczba uczniów 126 – 8 oddziałów

III. Efekt organizacyjny

Redukcja ilości oddziałów $12 - 8 = 4$ oddziały

kl. III – 21 godz.

kl. IV – 25 godz.

kl. V – 26 godz.

kl. VI – 28 godz.

100godz   100godz : 18 = 5,5 etatu.

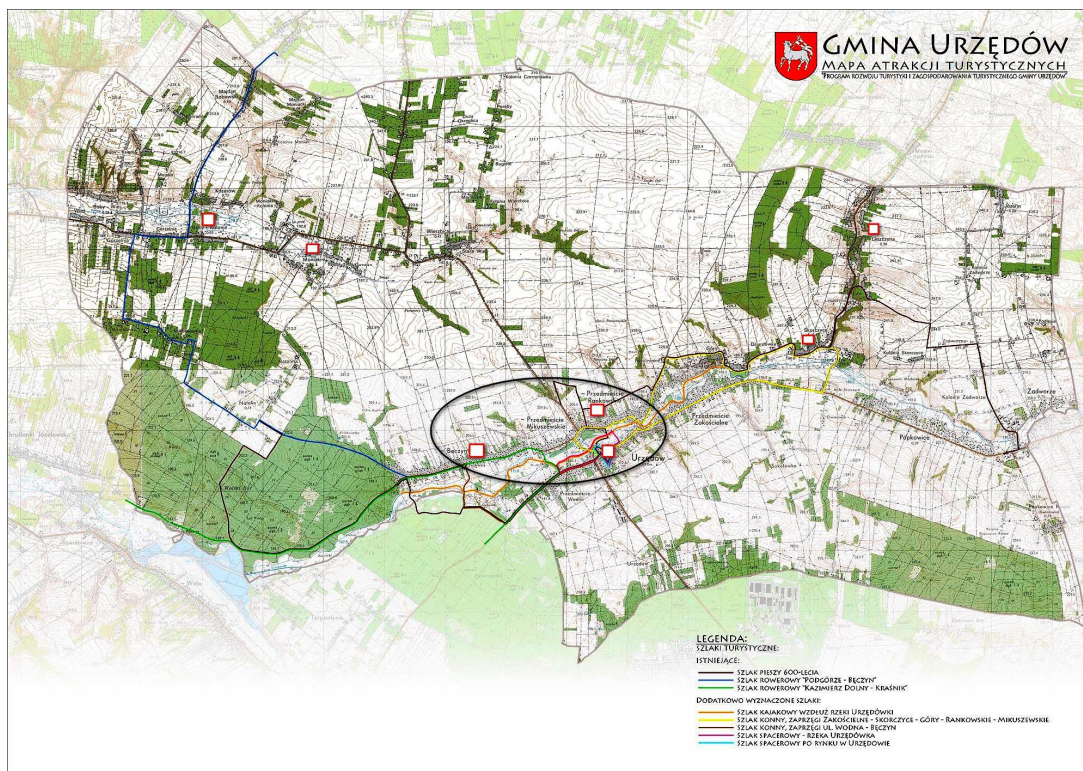
IV. Efekt finansowy

5,5 etatu x 72tys. zł. = 396.000 zł/rocznie

72 tys. zł. wynagrodzenie roczne nauczyciela dyplomowanego (brutto)

Rekomendacja Nr.2 –

Całkowita likwidacja filii Szkoły Podstawowej w Urzędowie – filii w Bęczynie oraz Rankowskim wraz z pozostawieniem oddziałów „0” w obiektach likwidowanych filii.

STAN OBECNY (rok szkolny 2015/16)

a) Szkoła Podstawowa w Urzędowie

Klasa	I	II	III	IVa	IVb	V	V	VI	VI	Σ
liczba uczniów/iłość oddziałów	24	17	20	16	14	23	20	20	18	172 (9)

b) Filia Bęczyn

Klasa	I	II	-	-	-	-	Σ
Liczba uczniów (oddziałów)	12	11	-	-	-	-	23 (2)

c) Filia Rankowskie

Klasa	I	II	III	-	-	-	Σ
I. uczniów (oddziałów)	24	11	15	-	-	-	50 (3)

Na podstawie arkusza organizacyjnego (aneks z dnia 11.09.2015) w Szkole Podstawowej w Urzędowie łącznie z filiami w roku szkolnym 2015/16 – uczyć się będzie łącznie 245 uczniów w 14 oddziałach.

STAN po połączeniu (wchłonięcie klas filialnych) – rok szkolny 2016/17

Klasa	Kl. I*		Kl. II			Kl. III		Kl. IV		Kl. V		K. VI		Σ
Liczba Uczniów	45		60			39		35		30		43		252
	23	22	2 0	2 0	2 0	19	20	17	18	15	15	20	23	13

* „0” Bęczyn – 12, „0” Rankowskie -13, „0” Urzędów - 20 (arkusz organizacyjny przedszkola)

Uwaga: Wyjaśnienia wymagają rozbieżności w zapisach w projektach organizacyjnych Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Urzędowie a projektami organizacyjnymi Przedszkoli. W arkuszu organizacyjnym Zespołu Szkół Ogólnokształcących (data wpływu do urzędu gminy w Urzędowie 2015-09-11) Wykazano: Kl. „0 c” – liczba dzieci 12 – Filia w Bęczynie, oraz Kl. „0”b – liczba dzieci 13 – Filia w Rankowskim, w SP w Urzędowie oddziału „0” nie wykazano. Natomiast w projekcie organizacyjnym przedszkola w Urzędowie na 2015/16 data wpływu 17.04.2015) w filii w Rankowskim 0, podobnie w filii w Moniakach – 0

Skutek Organizacyjny

Obecnie w Szkole Podstawowej w Urzędowie (łącznie z filiami w Bęczynie i Rankowskim) uczy się 245 uczniów w 14 oddziałach (rok szkolny 2015/16). W przyszłym roku 2016/17 po wchłonięciu szkół filialnych przez SP w Urzędowie uczyć się będzie 252 uczniów w 13 oddziałach (możliwość 12 oddziałów – zależy od decyzji organu prowadzącego – prawo dopuszcza 30 uczniów kl. V w oddziale) 14-13=1 oddział mniej w 2016/17 (możliwość 2 oddziałów)

Skutek finansowy

Brak danych o kosztach funkcjonowania szkół filialnych nie pozwala na szczegółową analizę skutków finansowych. Wyliczenia zostały oparte o własne kalkulacje. Filia Bęczyny: rok szkolny 2015/16

45:18=2,5 etatu

2,5 x 72 tys. = 180 tys. zł – koszty osobowe nauczyciel po stanie gminy

Filia Rankowskie

Kl. I 22+2

72:18=4 etaty

Kl. II 23

4x72 tys. = 288 tys. – koszty osobowe nauczycieli po stronie gminy przy założeniu, że zatrudnieni nauczyciele to

Kl. III 23+2

nauczyciele dyplomowani.

68+4=72

Przy wyliczaniu skutków finansowych audytorzy skupili się przede wszystkim na skutkach związanych z wynagrodzeniami nauczycieli. Należy zauważyć, że dodatkowe oszczędności będą wynikać z ograniczenia kosztów utrzymania budynku (energia cieplna, elektryczna, woda, ścieki itp.) oraz administracji (sprzątaczkę itp.)

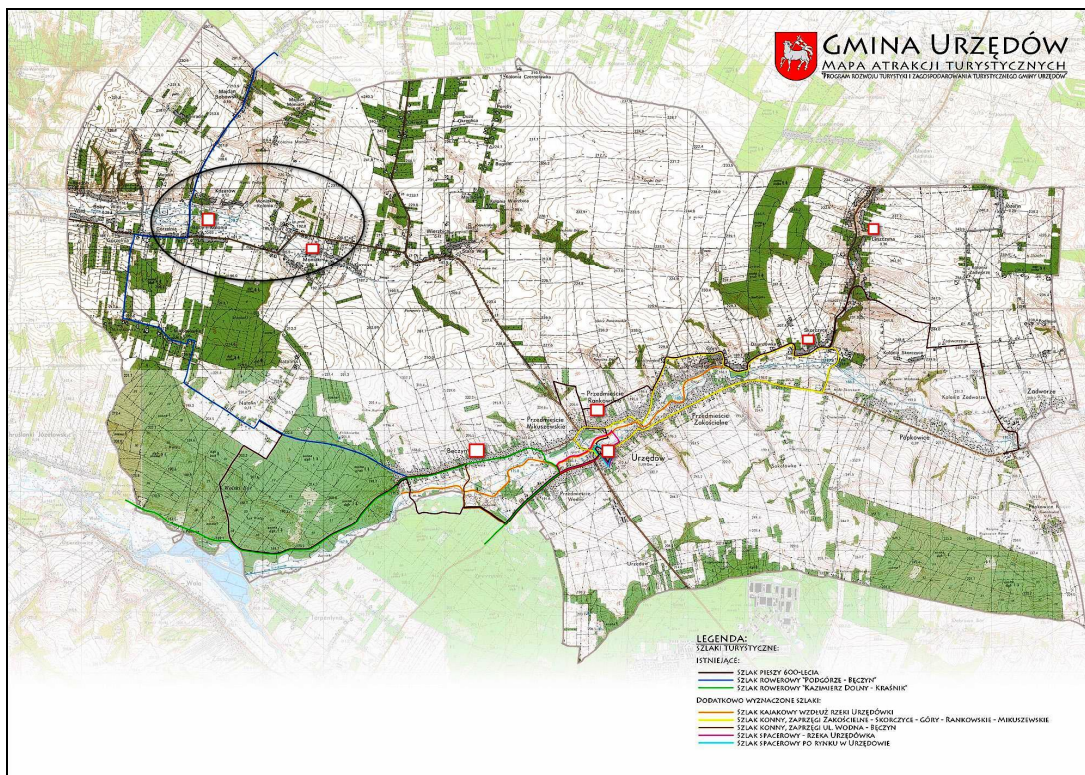
Przy realizacji rekomendacji ostateczne oszczędności sięgać mogą:

1 – oddział – 21 godzin (średnio) : 18 = 1,16 etatu
 1,16 etatu x 72 tys. (nauczyciel dyplomowany) = 83 tys. zł.
 w przypadku 2 oddziałów – 167 tys. zł.

Koszty dodatkowe - dowóz z BęcZYna i Rankowskim do Urzędowa

Rekomendacja Nr.3

Połączenie Szkoły Podstawowej w Bobach Kolonii ze Szkołą Podstawową w Moniakach.

STAN OBECNY – rok szkolny 2015/16

a) SP Moniaki

Klasa	0	I	II	III	IV	V	VI	Razem
I. uczniów I. oddziałów	15	20	17	12	8	16	8	81 (6)

b) SP Boby Kolonia

Klasa	0	I	II	III	IV	V	VI	Razem
I. uczniów I. oddziałów	7	11	11	15	10	18	8	73 (6)

Razem – 154 uczniów

c) STAN – 2016/17 po połączeniu szkół

Klasa	I	II		III		IV	V	VI		RAZEM
I. uczniów	22	31		28		27	18	34		160
I. uczniów I. oddziałów	22	15	16	1 4	14	27	18	1 7	17	160 (9)

Efekt organizacyjny

W wyniku połączenia Szkoły Podstawowej w Moniakach i Bobach Kolonii w 2016/17 roku zmniejsza się ilość oddziałów.

12 oddziałów – 9 oddziałów = 3 oddziały
2015/16   2016/17

Skutek finansowy : 3 oddziały :

79 godzin – co wynika z podstawy programowej – w kalkulacji ujęto kl. IV-VI, ponieważ połączenie szkół nie skutkuje utworzenia klas równorzędnych (tj. a, b). Liczba godzin z pewnością może być większa np. świetlica, biblioteka, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, religia itp.)

79:18 = 4,38 etatu nauczycielskiego
4,38 x 72 tys. = 315,36 tys. złotych – wynagrodzenia nauczyciele dyplom.
po stronie gminy

Dodatkowo oszczędności mogą wynikać z :

- ograniczenia wydatków na utrzymanie obiektu (tj. CO, woda, ścieki, energia elektryczna, remonty itp.)
- ograniczenia służb obsługi.

Koszty dodatkowe : dowóz uczniów SP Moniaki do SP Boby Kolonia.

Uwaga: Zespół audytorski rekomenduje, aby szkołą docelową była szkoła w Bobach Kolonia ze względu na zdecydowanie lepszą infrastrukturę (hale sportowe). Zaznacza jednak, że ostateczne decyzje zależą będą od stanowiska Wójta oraz Rady Gminy.

Rekomendacja Nr.4 –

Likwidacja Liceum Ogólnokształcącego

Stan Obecny – liczba uczniów – 2015/16 -67

- liczba oddziałów – 4
- średnia liczba uczniów/ oddział – 16,75

Naliczona subwencja oświatowa na 2015 rok – 524 337 zł.

Planowane wydatki na 2015 rok -   dz.801 rozdz. 801 20 –_711300
dopłata do zadań subwencionowanych z budżetu gminy   186 963zł

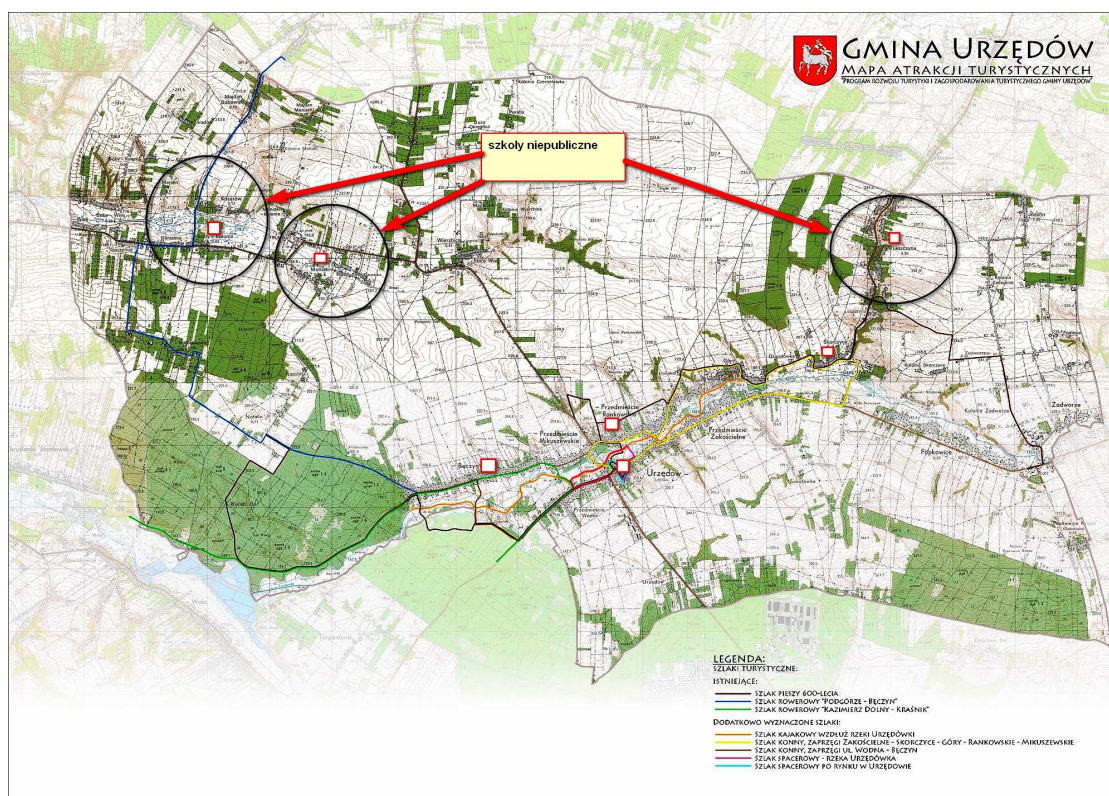
Wykazana dopłata jako różnica naliczonej subwencji w stosunku do wydatków rozdz. 801 20 z pewnością jest większa. Brak danych rozdz. 801 46, 801 95 i innych – przypisanych dla Liceum Ogólnokształcącego (sprawozdanie Rb. -289 – zawiera dane ogólne w wskazanych rozdziałach na cały Zespół Szkół) nie pozwala audytorom szczegółowo określić wysokość dopłaty z dochodów własnych gminy do funkcjonowania liceum.

Rekomendacja wymaga szczegółowej analizy oczekiwań środowiskowych – ten aspekt nie jest przedmiotem niniejszego audytu.

Rekomendacja Nr.5

Przekazanie Szkół Podstawowych w Leszczynie, Bobach Kolonii, Moniakach do prowadzenia przez inne osoby prawne, fizyczne nie będące jednostką samorządu terytorialnego (podstawa prawna art.5 ust.1. Ustawy z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty).

Biorąc pod uwagę skutek finansowy realizacji proponowanej rekomendacji zespół audytorski wskazuje na konieczność utrzymania formy niepublicznej prowadzenia placówek oświatowych.

Uzasadnienie:

Niepubliczne szkoły podstawowe, przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego otrzymują dotację z budżetu gminy w **wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na jedno dziecko w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego**, pod warunkiem, że osoba prowadząca w/w placówki poda organowi właściwemu do udzielania dotacji planowaną liczbę dzieci nie

później niż do 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji (SIO) – art.90 ust.1, 1a, 2b ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie Oświaty. **Dotacja dla niepublicznych przedszkoli przysługuje na każdego ucznia w wysokości nie niższej niż 75% ustalonych w budżecie danej gminy wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolach publicznych w przeliczeniu na jednego ucznia.**

W przypadku ucznia niepełnosprawnego zarówno w placówkach publicznych jak i niepublicznych prowadzonych datacje nie może być niższa niż kwota przewidziana na niepełnosprawnego ucznia przedszkola, szkoły w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez j.s.t.

Należy dodać, iż w szczególnie uzasadnionych przypadkach rada gminy w drodze uchwały może wyrazić zgodę na udzielenie dotacji w wysokości wyższej niż wysokości określone w przepisach.

Reasumując należy podkreślić, iż z punktu widzenia wysokość dotacji jaką j.s.t musi przekazać na rzecz osoby prawnej, fizycznej innej niż j.s.t bardziej „opłacalną” formą prowadzenia placówkę oświatowych jest forma niepubliczna.

Efekt Finansowy : wszystkie Szkoły Podstawowe (tj. Boby Kolonie, Moniaki, Leszczyna) są szkołami „deficytowymi” tzn. do ich funkcjonowania musi dopłacać, poza otrzymaną subwencją gmina z dochodów własnych.

Nazwa Szkoły	Subwencja 2015	Plan wydatki 2015	Dopłata gminy
Boby Kolonia	614 141	894 261	280 120
Moniaki	614 802	875 166	260 364
Leszczyna	498 019	819 740	321 721
			862 205

W wyniku realizacji rekomendacji Nr.5 gmina może zaoszczędzić kwotę ponad 860 tys. złotych. Warunkiem jest przekształcenie w formie szkół niepublicznych.

17. Arkusze organizacyjne szkół

Arkusze organizacyjny (projekt) szkoły – to plan organizacyjny i finansowy danej placówki oświatowej – szkoły, na dany rok szkolny. Podstawą prawną do corocznego sporządzania arkusza organizacyjnego są przepisy zawarte w ramowych statutach poszczególnych typów szkół i placówek określone w załączniku do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 roku w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. I. z 2001r, Nr 61 poz.624 z późn. zm.). Dyrektor składa projekt arkusza do zatwierdzenia przez organ prowadzący do dnia 30 kwietnia roku poprzedzającego rok szkolny, którego plan dotyczy. Organ prowadzący szkołę zatwierdza arkusz organizacyjny szkoły w terminie do 30 maja danego roku. Zatwierdzenie

arkusza jest równoznaczne z akceptacją przedstawioną przez dyrektora szkoły liczbą etatów nauczycielskich, liczbą godzin lekcyjnych i innych zajęć, ilością oddziałów, pracowników administracyjno-obslugowych itp.

Konsekwencją zatwierdzenia arkusza organizacyjnego przez organ prowadzący jest zabezpieczenie w budżecie środków finansowych na jego realizację. Wszelkie zmiany po 30 maja danego roku, a szczególnie ruchy kadrowe –nauczyciele są bardzo trudne, a niekiedy niemożliwe bez skutków finansowych dla organu prowadzącego.

Wszelkie sugestie nasuwające się audytorom podczas analizy projektów organizacyjnych na 2015/16 należy traktować jako wskazówka do wprowadzania zmian d projektów na 2016/17.

Uwaga: na podstawie przeprowadzonych audytów, analiz, doświadczeń licznych samorządów proponujemy aby przyjąć następujące zasady ustalania godzin takich zajęć jak:

- biblioteka – max 15 uczniów /1 godzina zajęć
- zajęcia świetlicowe - godziny realizowane w ramach art. 42 ust. 2 KN tzw. godzin „karciane”, podobnie prowadzenie kół zainteresowań, SKS-ów itp.

18. Ramowe plany nauczania, podstawa programowa – a projekt organizacyjny pracy szkoły.

I. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. 2012, poz. 204) Rozporządzenie wprowadza :

- zmianę nazw niektórych obowiązkowych zajęć edukacyjnych w miejsce techniki – zajęcia techniczne, w miejsce informatyki – zajęcia komputerowe. Zmieniona została zasada podziału na grupy na obowiązkowych zajęciach komputerowych (dotyczy klas IV – VI) – mogą się one odbywać w grupach oddziałowych lub międzyoddziałowych, w których liczba uczniów nie może być wyższa niż 24 i nie może przekraczać liczby stanowisk komputerowych w pracowni komputerowej (§5 ust.1 pkt. 1). W podziałach na grupy dotyczących obowiązkujących zajęć z języków obcych i wychowania fizycznego nie określono dolnej granicy liczebności grupy, górna granica nie została zmieniona (języki obce do 24 uczniów, wychowanie fizyczne do 26 uczniów). Rozporządzenie określa minimalne ogólne liczby godzin przeznaczone na realizację podstawy programowej z poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych w cały cyklu kształcenia.

Dyrektor szkoły odpowiada za to, aby łączne sumy godzin w ciągu trzech lat zajęć z danego przedmiotu były nie mniejsze niż wymienione w ramowym planie nauczania.

Zmiany wprowadzone w ramowych planach nauczania.

Nowe rozporządzenie o ramowych planach nauczania obowiązuje od 1 września 2012 roku. Zmiany w stosunku do obowiązujących przepisów dotyczy w szczególności:

- liczby godzin na zajęcia obowiązkowe i dodatkowe
- organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- organizacji zajęć wdzwr ora nauki religii i etyki
- organizacji zajęć wf, informatyki, języka obcego
- godzin do dyspozycji dyrektora szkoły

Pracując na arkuszu organizacyjnym dyrektor szkoły (nauczyciele) musi mieć na uwadze cały etap edukacyjny (I-III), (IV-VI) co wymaga planowania na trzy lata szkolne. Dyrektor szkoły sprawuje nadzór pedagogiczny, zgodnie z brzmieniem pkt. 2 art.33 Ustawy o Systemie Oświaty (UoSO), czuwać powinien nad realizacją podstawy programowej oraz ramowych planów nauczania. **Dlatego właśnie to dyrektor zatwierdza wybrane lub opracowane przez nauczyciela programy nauczyciela.** Ramowy plan nauczania określa minimalną liczbę godzin, które muszą być przeprowadzone w ciągu etapu edukacyjnego, natomiast podstawa programowa zawiera treści, które powinny być opanowane przez uczniów o przeciętnych zdolnościach.

Minimalny wymiar godzin zajęć edukacyjnych

Rozporządzenie w tym zakresie określa minimalny wymiar godzin na danym etapie edukacyjnym przeznaczonych na realizację poszczególnych obowiązkowych zajęć edukacyjnych, w toku których odbywa się edukacja wczesnoszkolna, nauczanie przedmiotów, bloków przedmiotowych. Oznacza on ogólną liczbę godzin przeznaczoną na zajęcia edukacyjne w ciągu jednego etapu edukacyjnego. Monitorowanie ich realizacji jest konieczne, ale żaden zapis nie reguluje sposobu, w jaki należy to robić, co oznacza, że w tej kwestii każda ze szkół może przyjąć wybrany przez siebie i dostosowany do warunków lokalnych sposób. Za realizację ramowych planów nauczania (a więc za zrealizowanie minimalnej liczby godzin określonej w rozporządzeniu) zgodnie z art.33 UoSO odpowiada dyrektor szkoły w ramach prowadzonego przez siebie nadzoru pedagogicznego.

Liczba minimalna godzin zajęć edukacyjnych.

W trzyletnim okresie nauczania (I etap edukacyjny kl. I-III) nowy ramowy plan nauczania nakazuje zrealizowanie niżej wymienionych obowiązkowych zajęć edukacyjnych co najmniej w wymiarze :

1. edukacja polonistyczna, edukacja społeczna, edukacja przyrodnicza, edukacja matematyczna i zajęcia techniczne – łącznie 1150 godzin (podziału godzin na poszczególne zajęcia dokonuje nauczyciel prowadzący dane zajęcia)
2. język obcy nowożytny – 190 godzin
3. edukacja muzyczna – 95 godzin
4. edukacja plastyczna – 95 godzin
5. zajęcia komputerowe – 95 godzin
6. wychowanie fizyczne – 290 godzin

Minimalny wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych wynosi:

1. w oddziale specjalnym – 1150 godzin na oddział.
2. w oddziale ogólnodostępnym lub integracyjnym – 190 godzin na ucznia.

W trzyletnim okresie nauczania (II etap edukacyjny – klasy IV-VI) nowy ramowy plan nauczania nakazuje zrealizowanie niżej wymienionych obowiązkowych zajęć edukacyjnych co najmniej w wymiarze:

1. język polski – 510godzin
2. język obcy nowożytny – 290 godzin
3. muzyka – 95 godzin
4. plastyka – 95 godzin
5. historia i społeczeństwo – 130 godzin
6. przyroda – 290 godzin
- 7. matematyka – 385 godzin**
- 8. zajęcia komputerowe – 95 godzin**
- 9. zajęcia techniczne – 95 godzin**
- 10.wychowanie fizyczne – 385 godzin**
- 11. zajęcia z wychowawcą – 95 godzin**

Minimalny wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych wynosi:

1. w oddziale specjalnym – 1150 godzin na oddział
2. w oddziale ogólnodostępnym lub integracyjnym – 190 godzin na ucznia

Liczba godzin w tygodniu zgodnie z rozporządzeniem w sprawie ramowych planów nauczania:

a/ klasa I – 20 godzin

b/ klasa II – 21

c/ klasa III – 21

razem 62 godziny

d/ klasa IV – 25 godzin

e/ klasa V – 26 godzin

f/ klasa VI – 28 godzin

razem 79 godzin

Natomiast wymiar zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych, w każdym roku szkolnym wynosi w oddziale ogólnodostępnym lub integracyjnym – po 2 godziny na ucznia.

W nowym ramowym planie nauczania godziny obowiązkowych zajęć są bardzo sztywne określone. Dyrektor nie ma tu pola do jakichkolwiek zmian. Każda z klas musi mieć określoną, zapisaną w załączniku liczbę godzin zajęć obowiązkowych w tygodniu. Jeżeli przeliczymy godziny zawarte w minimalnych wymiarach godzin na poszczególne zajęcia edukacyjne to w tygodniu uczniowie II etapu edukacyjnego (klasy IV-VI) powinni mieć ich 77. Natomiast z sumowania obowiązkowych zajęć edukacyjnych wynika liczba godzin 79 – ta sztywna liczba godzin jest dla dyrektora podstawą konstruowania projektu organizacyjnego. **Oznacza to również, że dyrektor w tygodniu ma dodatkowe dwie godziny „wolne” (wynikające z różnicy pomiędzy minimalnym wymiarem godzin a obowiązkowym tygodniowym wymiarem).** W rozporządzeniu określono, że te godziny mogą być przeznaczone na zwiększenie liczby godzin wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych (§2, pkt.1 ppkt.5) Przeznaczenie tych godzin należy do autonomicznych decyzji dyrektora szkoły.

Wyliczenie liczby godzin jakie przypadają powinny na każdy typ zajęć w tygodniu, polega najogólniej rzecz ujmując na podzieleniu liczby godzin przez 32 tygodnie. Dla przykładu wyliczenie tygodniowej liczby godzin plastyki dla drugiego etapu edukacyjnego mogłoby wyglądać następująco: 95 godzin dzielone na trzy lata (etap edukacyjny) dzielone przez 32 tygodnie, co daje w przeliczeniu 1 godzinę w tygodniu.

Przedmiot	Minimalna liczba godzin	Liczba tygodni	Średnia liczba godzin w tygodniu dla etapu edukacyjnego	W zaokrągleniu
Język polski	510	32	15,94	16
Język obcy	290	32	9,06	9
Muzyka	95	32	2,97	3
Plastyka	95	32	2,97	3
Historia i społeczeństwo	130	32	4,06	4
Przyroda	290	32	9,06	9
Matematyka	385	32	12,03	12
Zajęcia komputerowe	95	32	2,97	3
Zajęcia techniczne	95	32	2,97	3
Wychowanie fizyczne	385	32	12,03	12
Godziny z wychowawcą	95	32	2,97	3
Razem			77,03	77

Z wyliczenia powyższego wynika, że dla zrealizowania podstawy programowej powinno wystarczyć w drugim etapie edukacyjnym 77 godzin. Jednak tygodniowy wymiar godzin obowiązkowych obejmuje $25+26+26=79$ godzin. Ponieważ wymiary są sztywno określone to z tego wyliczenia wynika, że w każdym tygodniu zyskujemy dwie godziny, które przeznaczyć możemy na wybrane zajęcia edukacyjne.

I. etap edukacyjny kl.I - III

przedmiot	Minimalna liczba godzin	Liczba tygodni	Średnia liczba godzin w tygodniu dla etapu edukacyjnego	W zaokrągleniu
Edukacje	1150	32	35,94	36
Język obcy	190	32	5,94	6
Edukacja muzyczna	95	32	2,97	3
Edukacja plastyczna	95	32	2,97	3
Zajęcia komputerowe	95	32	2,97	3
Wychowanie fizyczne	290	32	9,06	9
razem			59,85	60

Także i w tym przypadku podstawę powinniśmy zrealizować w ciągu 60 godzin, ale z tygodniowego wymiaru wynika, że uczniowie mają 20+21+21 godzin, co daje 62.

Godziny dyrektorskie wynikające z art. 42 ust. 2 pkt. 2 Karty Nauczyciela

Godziny dyrektorskie wynikające z Karty Nauczyciela powinny być przeznaczone na inne zajęcia i czynności wynikające z zadań statutowych szkoły, w tym zajęcia opiekuńcze i wychowawcze uwzględniające potrzeby i zainteresowania uczniów z tym, że w ramach tych zajęć nauczyciel szkoły podstawowej i gimnazjum, w tym specjalnych jest zobowiązany prowadzić zajęcia opieki świetlicowej lub zajęcia w ramach godzin przeznaczonych w ramowych planach nauczania do dyspozycji dyrektora szkoły, z wyjątkiem godzin przeznaczonych na zwiększanie liczby godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych w wymiarze 2 godzin w tygodniu.

Godziny dyrektorskie wynikające z zapisu §2, pkt. 1 ppkt .5

Rozporządzenie o ramowych planach nauczania wprowadza nową kategorię nauczania godzin do dyspozycji dyrektora. Dla pierwszego i drugiego etapu edukacyjnego, dyrektor szkoły dysponuje dwiema takimi godzinami. Zgodnie z zapisem w rozporządzeniu przeznaczyć je możemy na obowiązkowe zajęcia edukacyjne (§2, pkt. 1, ppkt.5 oraz pkt.4 załącznika Nr. 1 do rozporządzenia).

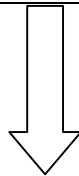
Religia, wychowanie do życia w rodzinie (wdźwr)

Rozporządzenie przynosi zmianę w sposobie wyliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin. Ramowy plan nauczania obejmuje wprowadzenie religii, wychowania do życia w rodzinie, zajęcia języka mniejszości narodowej, a także zajęcia sportowe w oddziałach i szkołach sportowych, ale wskazuje również, że liczby godzin tych zajęć zapisane są w innych rozporządzeniach i nie wchodzi do limitu określonego w tygodniowym wymiarze. Dla dyrektora oznacza to, że zajęcia te nie zwiększają wymiaru, ale godziny te powinniśmy uwzględnić w szkolnym planie nauczania, ponieważ ich przeprowadzenie zawarte jest już w subwencji oświatowej.

19. Szkolne plany nauczania

- Rok szkolny ma przeważnie 36/37 tygodni a ramowe plany nauczania przewidują realizację minimalnej liczby godzin w 32 tygodniach. Podstawa programowa została napisana do realizacji w 30 tygodniach rocznie.

Godziny przeznaczone na religie - etykę		Ramowy plan nauczania		Godziny przeznaczone na wychowanie do życia w rodzinie
Godziny przyznane przez organ prowadzący				Godziny przeznaczone na podtrzymywanie tożsamości narodowej

Trzyletni oddziałowy plan nauczania		
1	2	3

Trzyletni oddziałowy plan nauczania		
1	2	3

Trzyletni oddziałowy plan nauczania		
1	2	3

Szkolny plan nauczania		
1	2	3

Arkusze organizacyjny placówki na rok szkolny

Przykładowe plany nauczania – klasy I-III

Oddziałowy plan nauczania – I etap edukacyjny

Lp.		Klasa	1	2	3	Razem
1.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Edukacja polonistyczna, edukacja społeczna, edukacja przyrodnicza, edukacja matematyczna i zajęcia techniczne	12	13	13	38
2.		Język obcy nowożytny	2	2	2	6
3.		Edukacja muzyczna	1	1	1	3
4.		Edukacja plastyczna	1	1	1	3
5.		Zajęcia komputerowe	1	1	1	3
6.		wychowanie fizyczne	3	3	3	9
		Razem	20	21	21	62
7.		Religia/Etyka	2	2	2	6
		Razem godzin zajęć edukacyjnych				68

Dla powyższego planu osiągnięcie minimalnej liczby godzin na obowiązkowe zajęcia edukacyjne może wyglądać następująco :

klasa	1	2	3	Razem godz.	Min liczba godzin
I. tyg.	32	32	32		
Edukacja polonistyczna, edukacja społeczna, edukacja przyrodnicza, edukacja matematyczna i zajęcia techniczne	384	416	416	1216	1150
Język obcy nowożytny	64	64	64	192	190
Edukacja muzyczna	32	32	32	96	95
Edukacja plastyczna	32	32	32	96	95
Zajęcia komputerowe	32	32	32	96	95
wychowanie fizyczne	96	96	96	288	290

Lp.	Zajęcia edukacyjne		klasy			Razem
			4	5	6	
			Liczba godzin tygodniowo w trzyletnim okresie nauczania			
1.	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne	Język polski	5	5	6	16
2.		Język obcy nowożytny	3	3	2	8
3.		Muzyka	1	1		2
4.		Plastyka	1	1		2
5.		Historia i społeczeństwo	1	1	2	4
6.		Przyroda	3	3	3	9
7.		Matematyka	4	4	4	12
8.		Informatyka			2	2
9.		Technika	1	1		
10.		Wychowanie fizyczne	4	4	4	12
11.		Godziny z wychowawcą	1	1	1	3
	Razem	24	24	24	72	
	Religia/etyka	2	2	2	6	
	Wych. do życia w rodzinie		0,5	0,5	1	
	GDD	3	2,5	2,5	8	
		Razem godzin zajęć edukacyjnych			87	

klasa	4	5	6		
Liczba tygodni	32	32	32	Razem godzin	Min. liczba godzin
Język polski	160	160	192	512	51
Język obcy nowożytny	96	96	64	256	290
Muzyka	32	32	0	64	95
Plastyka	32	32	0	64	95
Historia i społeczeństwo	32	32	64	128	130
Przyroda	96	96	96	288	290
Matematyka	128	128	128	384	385
Informatyka	0	0	64	64	95
Technika	32	32	0	64	95
Wychowanie fizyczne	128	128	128	384	385
Godziny z wychowawcą	32	32	32	96	95

Przykładowy arkusz organizacyjny Szkoły

Tbl. Szkoła jednociągowa

		Klasa						
		I	II	III	IV	V	VI	Razem
Liczba uczniów		21	18	22	20	21	25	127
1	Edukacja polonistyczna, edukacja społeczna, edukacja przyrodnicza, edukacja matematyczna i zajęcia techniczne	12	13	13				38
2	Edukacja muzyczna	1	1	1				3
3	Edukacja plastyczna	1	1	1				3
4	Zajęcia komputerowe	1	1	1				3
5	Język polski				5	5	6	16
6	Język obcy nowożytny	2	2	2	3	3	6	18
7	Muzyka				1	1	1	3
8	Plastyka				1	1	1	3
9	Historia i społeczeństwo				1	1	2	4
10	Przyroda				3	4	3	10
11	Matematyka				4	4	5	13
12	Informatyka				1	1	2	4
13	Technika				1	1	1	3
14	Wychowanie fizyczne	3	3	3	4	4	4	21
15	Zajęcia z wychowawcą				1	1	1	3
	Razem obowiązkowe	20	21	21	25	26	32	145
16	Religia/Etyka	2	2	2	2	2	2	12
17	Wdźwr					0,5	0,5	1
18	Rewalidacja – 1 uczeń					2		2
19	Dodatkowe godz. OP							0
	Razem godzin nauczycielskich	22	23	23	27	30,5	34,5	160
		Razem etatów						8,89

Przykładowy arkusz organizacyjny – Szkoła Podstawowa dwuciągowa.

		Klasa												Razem
		I	I	II	II	III	III	IV	IV	V	V	VI	VI	
	Liczba uczniów	21	20	20	18	20	22	26	23	21	22	23	25	261
1	Edukacja polonistyczna, edukacja społeczna, edukacja przyrodnicza, edukacja matematyczna i zajęcia techniczne	12	12	13	13	13	13							76
2	Edukacja muzyczna	1	1	1	1	1	1							6
3	Edukacja plastyczna	1	1	1	1	1	1							6
4	Zajęcia komputerowe	1	1	1	1	1	1							6
5	język polski							5	5	5	5	6	6	32
6	Język obcy nowożytny	2	2	2	2	2	2	6	3	3	3	3	6	36
7	Muzyka							1	1	1	1	1	2	7
8	Plastyka							1	1	1	1	1	1	6
9	Historia i społeczeństwo							1	1	1	1	2	2	8
10	Przyroda							3	3	3	4	3	3	19
11	Matematyka							4	4	5	4	5	4	26
12	Informatyka							2	1	1	1	1	2	8
13	Technika							1	1	1	1	1	1	6
14	Wychowanie fizyczne	3	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	4	42
15	Zajęcia z							1	1	1	1	1	1	6

	wychowawcą													
	Razem obowiązkowe	20	20	21	21	21	21	29	25	26	26	28	32	290
16	Religia/Etyka	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	24
17	Wdźwr									0,5	0,5	0,5	0,5	2
18	Rewalidacja – 3 uczn.		2						2	2				6
19	Dodatkowe godz. OP													0
	Dodatkowy j. obcy													0
	Zaj. specjalistyczne													0
	Razem godzin nauczycielskich	22	24	23	23	23	23	31	29	30,5	28,5	30,5	34,5	322
			Razem etapów											17,89

20. Uwagi zespołu audytorskiego:

1. Przeprowadzona analiza projektów organizacyjnych szkół gminy Urzędów pod względem realizacji przepisów zawartych w rozporządzeniu o ramowych planach nauczania w większości szkół nie budzi zastrzeżeń. Uwagi dotyczyć mogą konieczności wyjaśnień:
  - a. w Szkole Podstawowej w Moniakach i Bobach Kolonia w ocenie audytorów liczba godzin w cyklu 1 tygodnia liczone jest przez 33 tygodnie, co nie znajduje uzasadnienia wynikającego z rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania oraz podstawy programowej, która zakłada 32 tygodnie. W zespole szkół ogólnokształcących w Urzędowie wyliczenie liczby godzin w cyklu oparto o 34 tygodnie
  - b. W zespole szkół w Skorczykach w projekcie organizacyjnym (najprawdopodobniej) arkusz z dnia 14.09.2015 liczba godzin tygodniowa w I etapie edukacyjnym kl. I-III jest niezgodna z podstawą programową. jest:
    - kl. I – 21 ma być 20
    - kl. II – 22 ma być 21
    - kl. III – 23 ma być 21

21. Rekomendacja dla organu prowadzącego (Gminy)

1. Zatwierdzenie projektu organizacyjnego szkoły powinno być poprzedzone dokładną jego analizą pod względem prawno-finansowym przez osobę (zespół) z określonymi kompetencjami i doświadczeniem.
2. Wprowadzona reforma programowa, oprócz zmian w ramowym planie nauczania zmieniła wiele innych przepisów. Konieczna jest znajomość filozofii tych zmian, aby dobrze wykorzystać jej możliwości.
3. Godziny do dyspozycji dyrektora szkoły, przeznaczone na realizację obowiązku określonego w art. 42 ust.2 pkt.2 Karty Nauczyciela :
  - są do dyspozycji dyrektora konkretnej szkoły lub placówki
  - nie są dodatkowo opłacane
  - ich podział leży w kompetencji dyrektora szkoły, nie należy go w tym ograniczać
  - rejestrowanie i rozliczanie tych godzin odbywa się w cyklu półrocznym.
  - godziny te dyrektor może przeznaczyć tylko na wspieranie uczniów ze specyficznymi wymaganiami i na rozwój zainteresowań.
  - liczba tych godzin może być niższa od liczby etatów przeliczonych w arkuszu organizacji szkoły.
4. Godziny wychowania do życia w rodzinie nie wchodzą do limitu dopuszczalnych tygodniowych godzin dla ucznia.

22. Niektóre aspekty dotyczące prawa pracy

1. Odprawa dla nauczyciela art. 20 Karty Nauczyciela

Nauczycielowi zatrudnionemu poprzez mianowanie oraz na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony, zwolnionemu z pracy z przyczyn zawartych w art. 20 KN przysługuje, jako pewnego rodzaju rekompensata, stosowna odprawa pieniężna. Przyczyny to:

- całkowita bądź częściowa likwidacja placówki
- zmiany organizacyjne powodujące zmniejszenie liczby oddziałów lub zmianę planu nauczania, które uniemożliwiłyby dalsze zatrudnienie nauczyciela w pełnym wymiarze zajęć.

Nauczyciel zatrudniony na podstawie mianowania otrzyma odprawę w wysokości 6-miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego (art.20 ust.2 KN). Prawo do odprawy nie będzie natomiast przysługiwało nauczycielowi zatrudnionemu, dotychczas na podstawie mianowania, w tym nauczającemu religii, przeniesionemu w okresie wypowiedzenia do innej placówki na podstawie art.18 ust. 1 i 5 KN.

2. Odprawa z art.20KN i odprawa emerytalna.

Dla nauczyciela zatrudnionego na podstawie mianowania przysługuje odprawa w wysokości sześciomiesięcznego wynagrodzenia zasadniczego. Z kolei nauczycielowi spełniającemu warunki uprawniające do emerytury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na emeryturę, przyznaje się odprawę w wysokości dwumiesięcznego ostatniego pobieranego wynagrodzenia w placówce będącej podstawowym miejscem pracy, a temu, który przepracował co najmniej 20 lat, przyznaje się odprawę w wysokości 3- miesięcznego wynagrodzenia ostatnio pobieranego w placówce będącej podstawowym miejscem jego pracy.

Ponieważ nauczyciele mogą przejść na emeryturę również w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub wygaśnięcia stosunku pracy w okolicznościach określonych w art.20, przysługują im dwie niezależne odprawy.

Taki zbieg prawa przewiduje dwie odprawy, co daje razem w pewnym sensie odprawę dziewięćmiesięczną. (Wyrok z 4 lipca 2001/PKN 565/00 Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje: „Nabycie przez nauczyciela mianowanego prawa do odprawy emerytalnej nie wyłącza uzyskania przez niego odprawy z tytułu rozwiązania stosunku pracy z przyczyn organizacyjnych leżących po stronie szkoły art.87 oraz art.20 ust. 1 i 2 KN”)

Zgodnie z uzasadnieniem wyroku Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2013 III PK 37/12 – art.20 ust.1 pkt.2 Karty Nauczyciela, który w razie częściowej likwidacji szkoły albo zmian organizacyjnych powodujących zmniejszenie liczby oddziałów w szkole lub zmian planu nauczania uniemożliwiających dalsze zatrudnienie nauczyciela w pełnym wymiarze zajęć uprawnia dyrektora szkoły do rozwiązania z nauczycielem stosunku pracy lub, na jego wniosek, do przenoszenia go w stan nieczynny chyba, że mianowany

nauczyciel wyrazi zgodę na ograniczenie zatrudnienia do wymiaru nie niższego niż 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć.

W razie zmian organizacyjnych lub zmian planu nauczania uniemożliwiających dalsze zatrudnienie nauczyciela w pełnym wymiarze zajęć nie stosuje się trybu wypowiedzenia zmieniającego a art.42 k. p ze względów na szczególny i odrębnie wyczerpująco uregulowany tryb postępowania w art.20 ust.1 pkt.2 w zw. z art.22 ust.2 Karty Nauczyciela.

- Zgodnie z art.22 ust.1 Karty Nauczyciela uzupełnienie etatu w szkołach (X) na terenie gminy może być dokonane wówczas, gdy nauczyciel ma zapewnione w danej szkole (Y) co najmniej 1/2 obowiązkowego pensum godzin. Uprawnienie do nakładania obowiązku do uzupełniania etatu w innej szkole i na tym samym stanowisku – za jego zgodą – na innym stanowisku w wymiarze nie większym niż 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć spoczywa na organie prowadzącym (Wójcie).

23. Składniki wynagrodzenia nauczycieli oraz przysługujące świadczenia i dodatki socjalne

Składnik wynagrodzenia, podstawa prawna

I. Kompetencja ministra właściwego ds. oświaty i wychowania (także JST w zakresie stawek wyższych niż minimalnych).

1. wynagrodzenie zasadnicze

- art. 30 ust. 1 i ust. 2 KN,
- załącznik do rozporządzenia z 31 stycznia 2005 r.
- art. 30 ust. 10-10b KN

II. Regulacje wynikające wprost z KN lub innych przepisów powszechnych

1. dodatek za uciążliwość pracy – art. 19 ust. 2 KN

2. dodatek za pracę w porze nocnej

- art. 42b ust. 2 KN.

3. dodatkowe wynagrodzenie roczne

- art. 48 Karty Nauczyciela,
- ustawa z 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej.

4. odprawa emerytalna/rentowa – art. 87 KN.

5. odprawa z tytułu rozwiązania stosunku pracy

- art. 20 ust. 2, art. 28, art. 70 KN.

6. nagroda jubileuszowa – art. 47 KN,

- rozporządzenie MENiS z 30.10. 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających nauczyciela do nagrody jubileuszowej oraz szczegółowych zasad jej obliczania i wypłacania.

7. zasiłek na zagospodarowanie - art. 61 KN.

8. wynagrodzenie za pracę w dniu wolnym od pracy lub święto

- art. 42 c ust. 3 i ust. 4 KN,
- § 10 rozporządzenia MENiS z 31 stycznia 2005 r.

9. wynagrodzenie w stanie nieczynnym

- art. 20 ust. 6 KN.

10. dodatki specjalistyczne – art. 9 ustawy z 18 lutego 2000 r. o zmianie ustawy Karta Nauczyciela oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

jednorazowa gratyfikacja pieniężna z tytułu uzyskania tytułu honorowego profesora oświaty

– art. 31 KN.

11. jednorazowy dodatek uzupełniający

–art. 30a ust. 3 KN

III. Składniki pozostające w kompetencji JST. Samorząd ustala je w takiej wysokości, aby co najmniej osiągnąć wysokość średnich, o którym mowa w art. 30 ust. 3

1. dodatek funkcyjny – art. 30 ust. 1 i ust. 2 KN,

– § 5 rozp. z 31 stycznia 2005 r.,

– uchwała organu prowadzącego.

2. dodatek motywacyjny – art. 30 ust. 1 i ust. 2 KN,

– § 6 rozp. z 31 stycznia 2005 r.

– uchwała organu prowadzącego.

3. dodatek za warunki pracy – art. 30 ust. 1 i ust. 2, art. 34 KN,

– § 8 i § 9 rozp. z 31 stycznia 2005 r.,

– uchwała organu prowadzącego.

4. dodatek za wysługę lat – art. 30 ust. 1 i ust. 2, art. 33 KN,

– § 7 rozp. z 31 stycznia 2005 r.,

– uchwała organu prowadzącego.

5. wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw

– art. 30 ust. 1, art. 35.

– uchwała organu prowadzącego

6. nagroda ze specjalnego funduszu nagród

– art. 49 KN,

– uchwała organu prowadzącego,

– rozporządzenie MEN

IV. Świadczenia i dodatki socjalne

1. dodatek mieszkaniowy – art. 54 ust. 3 KN,

– uchwała organu prowadzącego w sprawie nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego.

2. dodatek wiejski – art. 54 ust. 5 KN.

3. świadczenie urlopowe – art. 53 ust. 1a KN.

4. świadczenia z ZFŚS – art. 53 ust. 1, ust. 2 Karty Nauczyciela,

– ustawa z 14 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych,

– regulamin funduszu danej placówki.

Ustawa Karta Nauczyciela reguluje także minimalną wysokość przeciętnego całkowitego wynagrodzenia nauczyciela posiadającego określony stopień awansu zawodowego na terenie organu prowadzącego (art. 30 ust. 3 i ust. 6). Zgodnie z tymi zapisami średnie wynagrodzenie na terenie organu prowadzącego ma wynosić :

- dla nauczycieli stażystów – 100% kwoty bazowej ustalonej w ustawie budżetowej na dany rok

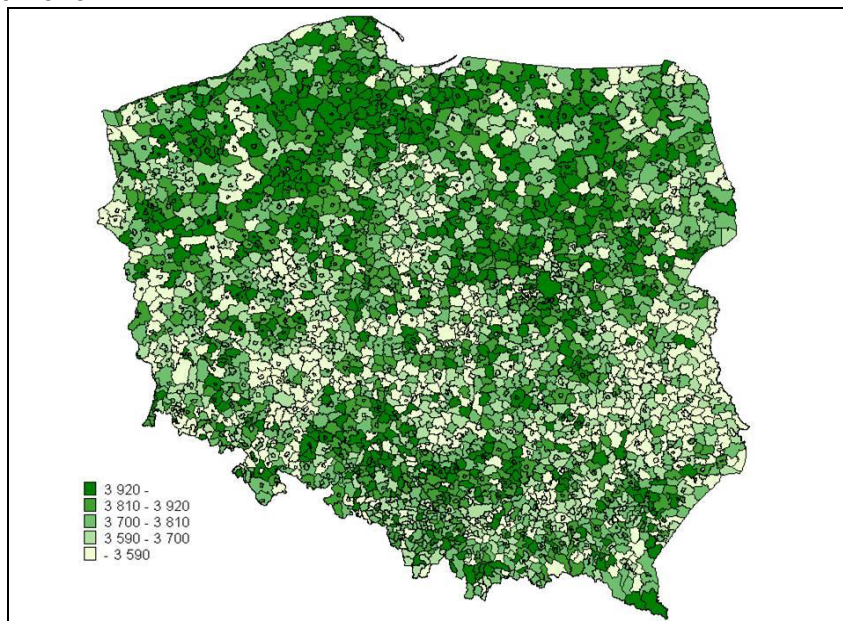
- dla nauczycieli kontraktowych – 111% kwoty bazowej

- dla nauczycieli mianowanych – 144% kwoty bazowej
- dla nauczycieli dyplomowanych – 184% kwoty bazowej

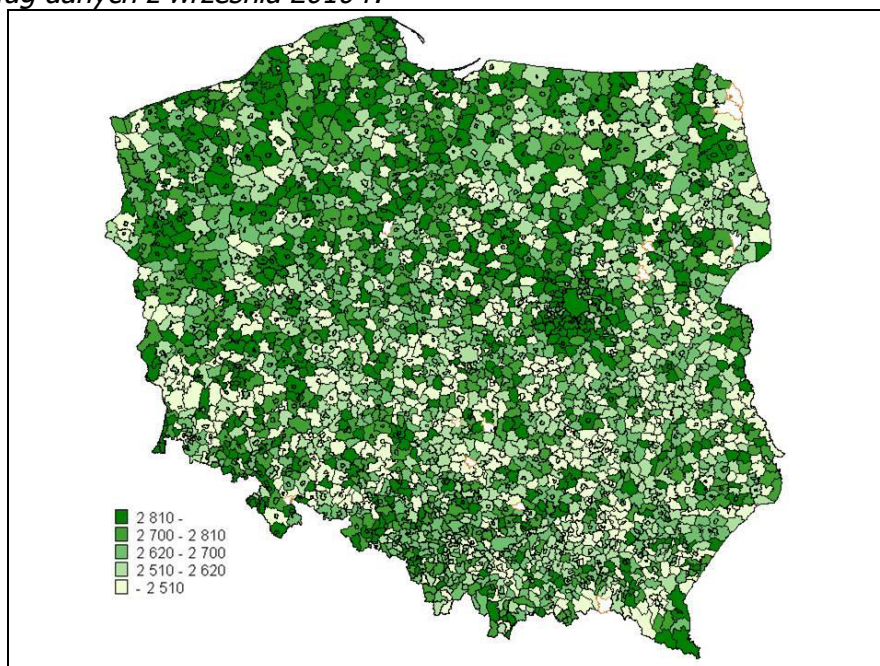
24. Informacje poglądowe dotyczące szkolnictwa

Źródło: Mikołaj Herbst, Wynagrodzenie nauczycieli w Polsce. Rozwiązania systemowe, dynamika i zróżnicowanie terytorialne

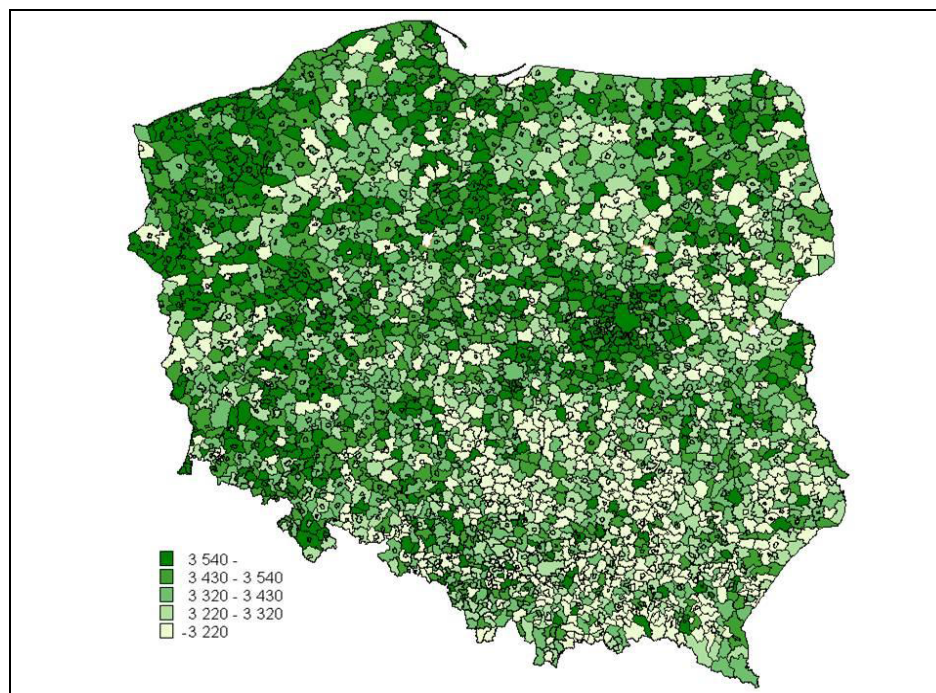
Przeciętne wynagrodzenia nauczycieli pełnozatrudnionych w placówkach gminnych, według danych z września 2010 r.

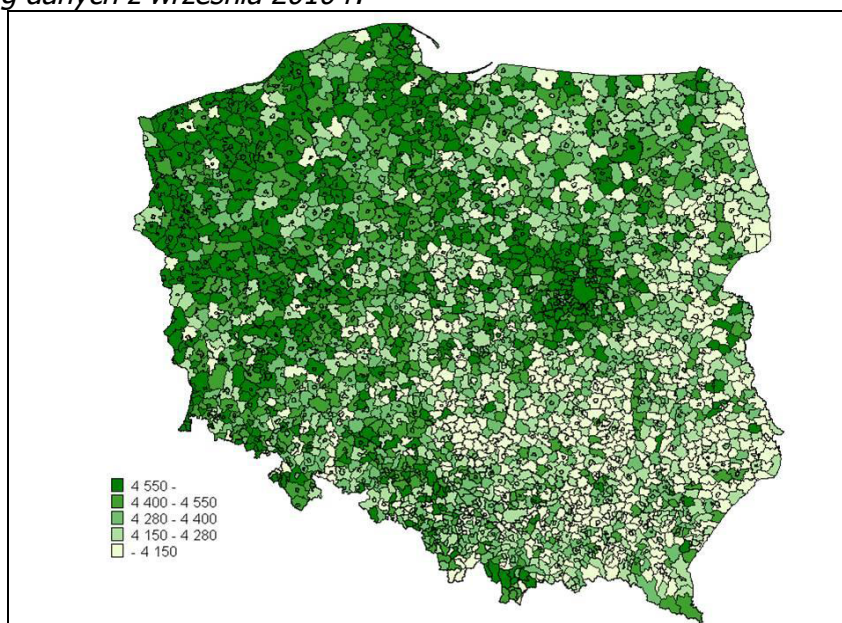
Przeciętne wynagrodzenia pełnozatrudnionych nauczycieli kontraktowych w placówkach gminnych, według danych z września 2010 r.

Przeciętne wynagrodzenia pełnozatrudnionych nauczycieli mianowanych w placówkach gminnych, według danych z września 2010 r.

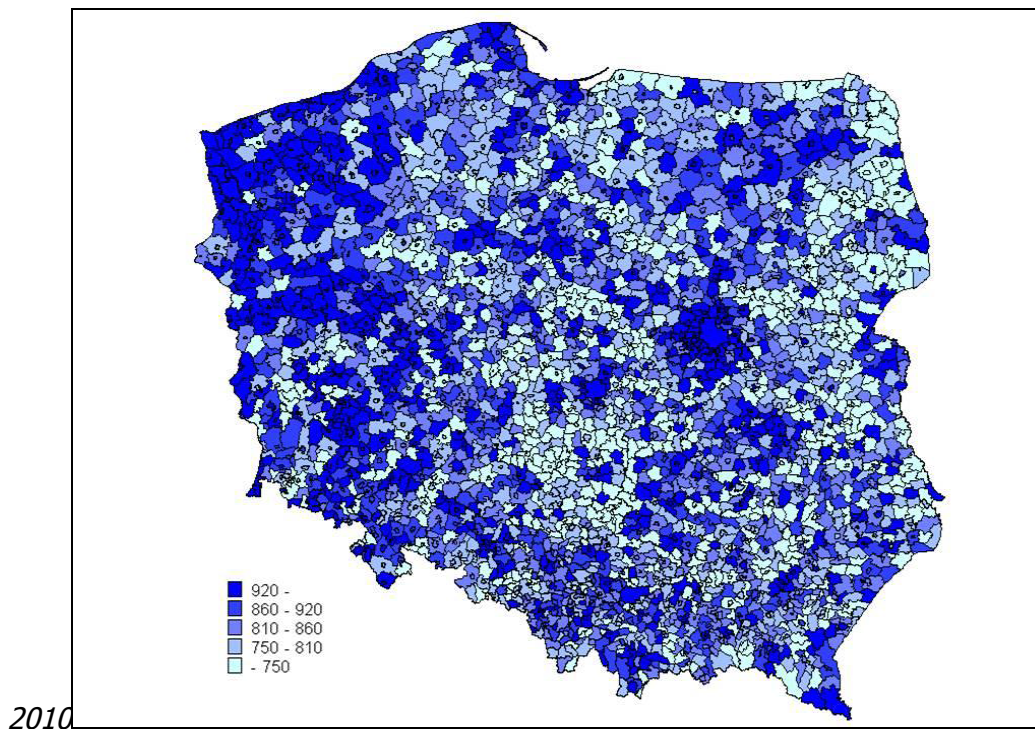

Przeciętne wynagrodzenia pełnozatrudnionych nauczycieli dyplomowanych w placówkach gminnych, według danych z września 2010 r.

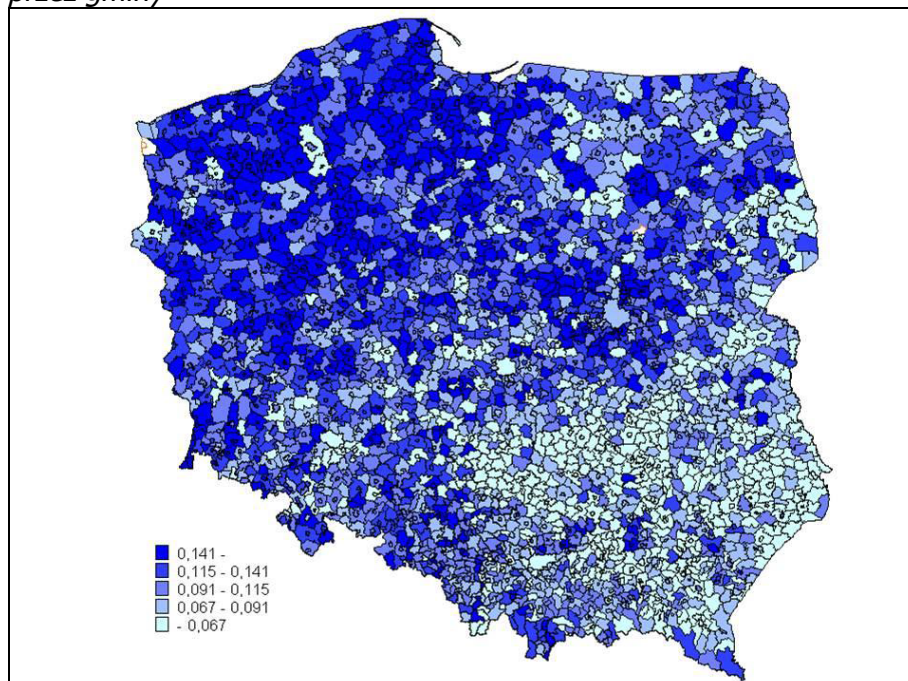

Przeciętne miesięczne dodatki do wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli dyplomowanych w placówkach gminnych, według danych z września

Liczba godzin ponadwymiarowych w stosunku do pensum w placówkach oświatowych prowadzonych przez gminy

„(...) W latach 2007-2010 przeciętne miesięczne wynagrodzenie nauczyciela w Polsce zwiększyło się o 33% (w ujęciu nominalnym). O jedną trzecią wzrosły też całkowite wydatki samorządów terytorialnych na wynagrodzenia nauczycieli, jako że w omawianym okresie liczba nauczycieli w systemie praktycznie się nie zmniejszyła (o 0,4%). W tym samym czasie liczba uczniów szkół placówek oświatowych spadła jednak o około 10%. Z analizy wynika, że wzrost wydatków samorządowych na wynagrodzenia nauczycieli jest spowodowany przede wszystkim podwyżkami kwoty bazowej i minimalnego wynagrodzenia zasadniczego. Wpływają one na podnoszenie się wymaganych przeciętnych poziomów wynagrodzenia całkowitego dla nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego, zgodnie z art. 30 ustawy Karta Nauczyciela. Ten efekt jest odpowiedzialny za około 92% całego wzrostu kosztów płacowych. Pozostały wzrost wynika ze zmiany struktury awansu zawodowego nauczycieli, a w szczególności ze zwiększającego się odsetka nauczycieli dyplomowanych w całej populacji nauczycieli.”

„System regulacji wynagrodzeń nauczycieli, zawarty w ustawie Karta Nauczyciela, jest bardzo skomplikowany i nie służy dobrze ani nauczycielom, ani organom prowadzącym szkoły. Rozwiązania ustawowe stanowią obecnie bardziej zapis historii relacji nauczycielskich związków zawodowych z rządem RP, niż praktyczne narzędzie określające zasady zarządzania kadrą nauczycielską przez organy prowadzące. W szczególności, sposób kalkulowania wynagrodzeń całkowitych nauczycieli, oraz ograniczenia nakładane na samorządy w dziedzinie ustalania wysokości wynagrodzeń, nie sprzyjają ani sprawiedliwości, ani efektywności wydatkowania środków. Zamiast tego powodują koncentrowanie się samorządów na wypełnianiu zapisów ustawy, co zresztą w praktyce okazuje się często trudne.”

„Należy odejść od wypłacania dodatków socjalnych do wynagrodzeń nauczycieli na podstawie czysto administracyjnych kryteriów (typ jednostki osadniczej). Świadczenia wypłacane na podstawie kryteriów innych, niż sytuacja materialna danego nauczyciela i jego rodziny, powinny być traktowane jako część wynagrodzenia. W szczególności, fakt zatrudnienia w szkole wiejskiej lub w mieście o liczbie ludności poniżej 5000 nie może być uznany za wyznacznik zwiększonych potrzeb socjalnych nauczyciela, ani też świadectwo trudnych warunków pracy.”

